

Nr 205.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till vissa
ändringar i gällande tulltaxa m. m.; given Stockholms
slott den 15 mars 1940.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15 mars 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena samt cheferna för jordbruks-, handels- och folkhushållningsdepartementen fråga om vissa ändringar i gällande tulltaxa m. m. samt anför därvid följande:

I skrivelse den 4 december 1937 hemställde generaltullstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte lämna sakkunniga i uppdrag att verkställa utredning och avgiva förslag i fråga om revision av gällande tulltaxeförordning jämte därvid fogad tulltaxa samt till dessa anslutna tullförfattningar. Styrelsen framhöll därvid, bland annat, att som följd av den fortgående utvecklingen i tekniskt avseende och de ändringar, som på grund härav inträtt på olika områden av industri och handel, krav ständigt uppkomme på jämkningar i tulltaxans bestämmelser. Såsom förhållandena nu utvecklats sig, föreläge ett starkt behov av ett stort antal ändringar i taxan, och de önskemål i detta avseende, som gjorde sig gällande, omfattade icke blott enskilda nummer utan även hela rubrikgrupper och till dessa fogade allmänna bestämmelser. Till belysande härav anfördes vissa exempel på tulltaxebestämmelser, som befunnits vara föråldrade eller i annat avseende olämpliga. Generaltullstyrelsen fann skäl tala för att vid en revision av tulltaxan jämväl frågan om en närmare anpassning av taxan efter ett föreliggande förslag till internationell tullnomenklatur samt spørsmålet om den statistiska varuförteckningens inarbetande i taxan bleve upptagna till behandling. Vidare borde systemet med tilläggstullar underkastas granskning i syfte, bland annat, att utröna möjligheten av dessa tullars sammanförande med grundtullarna.

Över generaltullstyrelsens framställning avgav kommerskollegium ett den 16 maj 1938 dagtecknat utlåtande, till vilket voro fogade yttranden från vissa organisationer inom näringslivet. I utlåtandet förklarade kollegium, att en översyn, särskilt ur tulltekniska synpunkter, av vissa delar av tulltaxan enligt kollegii mening vore påkallad för att bringa dess bestämmelser i bätt-

re överensstämmelse med de ändrade förhållanden, som uppstått genom växlingar i fråga om råmaterial, fabriktionsmetoder, moderiktningar o. s. v. Därvid borde även möjligheterna till anpassning av tulltaxan efter förslaget till internationell tullnomenklatur undersökas, varjämte systemet med tilläggstullar lämpligen kunde underkastas en granskning närmast ur formella synpunkter.

Genom Kungl. Maj:ts beslut den 17 juni 1938 bemyndigades chefen för finansdepartementet, bland annat, att tillkalla två sakkunniga för att inom departementet biträda med en överarbetning av tulltaxeförordningen och den därvid fogade tulltaxan m. m. enligt av departementschefen uppdragna riktlinjer. I det yttrande till statsrådsprotokollet, som föregick detta beslut, framhöll jag i huvudsak följande:

Revisionen borde i första hand inriktas på ernåendet av en mera tillfredsställande tulltaxering för varugrupper och tullpositioner, där moderniseringsbehovet gjort sig starkare gällande. Arbetet kunde lämpligen taga sin utgångspunkt i de framställningar och förslag i tullfrågor, som förelåge från myndigheter och enskilda, men syntes i övrigt böra utföras enligt de direktiv, som fortsättningsvis kunde givas av chefen för finansdepartementet. I enlighet härmed och till undvikande av onödig tidsutdräkt borde utredningsresultaten framläggas, i den mån de förelåge. Revisionsarbetet borde vidare bedrivas så, att i handelspolitiskt avseende ofördelaktiga återverkningar undvekes och att störningar inom näringslivet förebyggdes. I övrigt borde revisionsarbetet omfatta en granskning närmast ur formella synpunkter av de tullpositioner, där tilläggstullar förekomme och icke vore tidsbegränsade, för utrönande av möjligheterna att sammanföra grundtull och tilläggstull. I enstaka fall kunde därvid även en prövning av tullbeskattningsens storlek visa sig önskvärd till undanröjande av uppkomna ojämnheter. Uppmärksamhet skulle även ägnas möjligheterna av den närmare anpassning av taxan efter föreliggande förslag till internationell tullnomenklatur, som ur svensk synpunkt syntes lämplig. Slutligen borde möjligheten av att inarbeta den statistiska varuförteckningen i tulltaxan undersökas.

Med stöd av förenämnda bemyndigande tillkallade jag byråchefen i generaltullstyrelsen C. E. L. Sandquist och förste byråingenjören i kommerskollegium K. A. Wickman att såsom sakkunniga inom finansdepartementet biträda med ifrågavarande överarbetning av tulltaxeförordningen och den därvid fogade tulltaxan m. m. I anslutning till de för revisionsarbetet meddelade direktiven, enligt vilka utredningsresultaten skulle framläggas i den mån de förelåge, hava de sakkunniga, vilka antagit benämningen 1938 års tulltaxerevision, hittills till mig överlämnat tre särskilda betänkanden, innefattande förslag till ändringar i tulltaxeförordningen och tulltaxan jämte vissa andra författningar.

På grundval av de sakkunnigas utredning har Kungl. Maj:t i propositioner den 28 april 1939, nr 280, och den 16 februari 1940, nr 81, för riksdagen fram-

lagt förslag till vissa ändringar i tulltaxeförordningen och tulltaxan. Jag an- håller nu att få anmäla vissa förslag till ändringar i tulltaxan, vilka innefattas i de sakkunnigas den 17 december 1938 avgivna »Betänkande I med förslag till vissa ändringar i gällande tulltaxeförordning och därvid fogade tulltaxa m. m.». I samband därmed torde även få behandlas vissa i annan ordning inkomna framställningar om ändringar i tulltaxan.

Över nämnda betänkande hava kommerskollegium och generaltullstyrelsen den 22 februari 1939 efter remiss gemensamt avgivit utlåtande, till vilket fogats yttranden dels av rikets handelskammare och andra näringsorganisationer, vilkas intressen beröras av de föreslagna ändringarna, dels av de större tullanstalterna. Beträffande vissa i det följande behandlade delar av betänkandet hava infordrade utlåtanden därjämte avgivits av lantbruksstyrelsen den 16 januari 1939 och av telegrafstyrelsen den 27 januari 1939.

När föreliggande förslag nu upptagas till prövning trots de djupgående förändringar i importens förutsättningar, som krigshändelserna medfört, har detta sin förklaring däri, att det härvidlag är fråga om avhjälpande av uppenbara inadvartenser eller oformligheter i de nuvarande tulltaxebestämmelserna samt om vidtagande av sådana ändringar, som av tulltekniska eller andra skäl framstå såsom under alla förhållanden välmotiverade.

Flera av de uppgifter rörande de särskilda varuslagens importvärden, storleken av införseln, omfattningen av den inhemska produktionen m. m., som i det följande anföras såsom stöd för de olika förslagen, hänföra sig helt naturligt till de förhållanden, som voro rådande före krigsutbrottet, och en del av dessa uppgifter torde därför hava i viss mån förlorat sin giltighet. Där annat icke uttryckligen angives, torde emellertid de av kriget föranledda förskjutningarna vad beträffar de varuslag, varom här är fråga, icke vara av den art, att de kunna sägas i mera betydande grad inverka på bedömandet av ändringsförslagen.

Vid redogörelsen för de sakkunnigas betänkande torde framställningen lämpligen kunna begränsas till sådana delar, som ur saklig synpunkt kunna anses vara av större betydelse eller beträffande vilka olika uppfattningar gjort sig gällande under remissbehandlingen. I fråga om övriga av de sakkunniga förordade ändringar, vilka företrädesvis avse allenast formella jämkningar eller förtydliganden av gällande bestämmelser, torde jag få hänvisa till betänkandet.

Tomater och tomatpuré. I fråga om tomater och tomatpuré hava de sakkunniga till en början föreslagit vissa av rent tulltekniska skäl påkallade ändringar i den nuvarande tullbeskattningen. Dessa ändringar avse huvudsakligen, att den saltade tomatpurén, som nu faller under tulltaxenr 58 (statistiskt nr 118) och drager en tull av 25 kronor för 100 kilogram, till underlättande av tulltaxeringen belägges med samma tull som den icke saltade, till nr 57 (statistiskt nr 115) hänförliga varan, för vilken tullen för närvarande utgör 15 kronor för 100 kilogram, vartill kommer en tilläggstull av

35 kronor för 100 kilogram under viss del av året. För ändamålet hava de båda varorna i förslaget upptagits under en gemensam ny rubrik, vilken jämväl innefattar tomater.

De sakkunniga hava därjämte föreslagit, att den tullfrihet, som nu jämlikt anmärkningarna under tulltaxenr 57—58 och 117 (statistiska nr 115, 118 och 279) medgives för tomatpuré, avsedd uteslutande för inläggning av fiskkonserver, utvidgas till att omfatta även dylik puré för inläggning av skaldjurskonserver eller till uppfödning av pälsdjur.

Såsom motiv för den föreslagna tullfriheten för tomatpuré, avsedd för uppfödning av pälsdjur, hava de sakkunniga anfört följande:

Tomatpuré betingar för närvarande vid införsel till riket ett pris av omkring 50 öre per kilogram. Vid beredningen koncentreras varan emellertid ofta i sådan grad, att till 1 kilogram puré åtgå 5 à 6 kilogram färska tomater. Om man härjämte tager i betraktande kostnaderna för själva tillverkningen samt för emballage, frakt m. m., torde priset å råvaran i produktionsorten knappast kunna överstiga 5 à 6 öre per kilogram. Det må nämnas, att den huvudsakliga importen av tomatpuré äger rum från Ungern.

Tomatodlingen har numera även i vårt land nått en ganska betydande omfattning, och man har förut ansett, att det icke borde möta svårigheter att få till stånd kontraktsodlingar i Skåne och vissa andra delar av landet till mycket låga priser. Emellertid ligger priset å de svenska tomaterna för närvarande betydligt över den nivå, vid vilken en tillverkning av tomatpuré inom landet anses kunna bli ekonomiskt lönande. Detta förhållande torde i viss mån sammanhänga därmed, att tomatodlingen, såvitt kunnat utrönas, fortfarande till övervägande del äger rum i växthus och endast i mindre omfattning på kalljord. Det är även att märka, att tomatpurén, om den skall förvaras under någon tid, måste förpackas i hermetiskt slutna kärl, enär vissa av varans värdefulla beståndsdelar genom luftens inverkan lätt förstöras.

Under de senare åren har tomatpuré börjat användas i allt större utsträckning vid uppfödning av pälsdjur, särskilt nerz- eller minkdjur. I anledning härav har ett svenskt företag på området, aktiebolaget Mink, i underdånig skrivelse hemställt, att den tullfrihet, som medgivits för tomatpuré till inläggning av fiskkonserver, måtte utsträckas till att gälla även från Nordamerika införd puré till uppfödning av nämnda pälsdjur. Såsom stöd för denna hemställan har framhållits, bland annat, att den svenska minkaveln utvecklats till en stor och bärkraftig industri, vilken vore av betydelse för landets handelsbalans.

Vid den verkställda utredningen i ämnet har inhämtats, att förekomsten av vitaminrika produkter, särskilt tomater men även vissa grönsaker och nypon, i de dagliga foderstater, upptagande ett femtontal olika ämnen, som komma till användning vid utfodring av djuren, visat sig vara av stort värde för uppnående av ett ur avelssynpunkt önskvärt resultat. En brist på tomater i nämnda foderstater har befunnits medföra, att djuren bli mera mottagliga för vissa sjukdomar, vilket i sin tur leder till att avkastningen minskar och dödligheten ökar. En inblandning av tomatpuré lär vidare göra vissa foderblandningar mera begärliga, varigenom utfodringen underlättas. Detta gäller särskilt i fråga om sådana foderblandningar, i vilka kolhydrater ingå i avsevärd mängd.

Uppfödning av mink- och andra pälsdjur bedrives inom landet oftast som binäring till jordbruket, och där förhållandena tillåta en dylik kombination

har denna i de flesta fall visat sig lönande och lämnat vederbörande jordbrukare ett icke föraktligt ekonomiskt tillskott. Utvecklingen på området har även medfört en avsevärd ökning av pälsdjursbeståndet, samtidigt som exporten av djurskinnen blivit av allt större betydelse. Avsättningsmöjligheterna inom landet äro självfallet jämförelsevis begränsade.

Med hänsyn till vad ovan anförts hava vi funnit lämpligt föreslå, att tomatpuré, som införes till riket uteslutande för att användas till uppfödning av pälsdjur, skall likställas med puré till inläggning av fiskkonserver och vara fri från tull och tilläggstull. Vi förutsätta emellertid härvid, att om förhållandena beträffande den inhemska odlingen av tomater skulle komma att utvecklas i sådan riktning, att en tillverkning av tomatpuré inom landet kunde komma till stånd, frågan om varans tullbeskattning göres till föremål för förnyad prövning.

En utvidgning av tullfriheten i nyss angiven omfattning synes böra fastställas i tulltaxan på det sätt, att de till rubrikerna för tomater och tomatpuré samt såser fogade anmärkningarna kompletteras genom infogande av orden »eller till uppfödning av pälsdjur». Anmärkningen till rubriken för såser har i detta sammanhang medtagits huvudsakligen av tulltekniska skäl. Om bestämmelserna i fråga erhöles olika avfattning, skulle tullmyndigheterna även efter författningsändringen bliva nödgade att underkasta den för pälsdjuren avsedda purén en närmare undersökning.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* hava beträffande förslaget om ändrad tullbeskattning av saltad tomatpuré uttalat, att detsamma synes väl ägnat att undanröja de nuvarande svårigheterna vid tulltaxeringen av tomatpuré och att åstadkomma en mera tillfredsställande tullbeskattning av denna vara. De sakkunnigas förslag, att den tullfrihet, som nu medgives för tomatpuré, avsedd uteslutande för inläggning av fiskkonserver, utvidgas till att omfatta även dylik puré för inläggning av skaldjurskonserver eller till uppfödning av pälsdjur, har icke heller föranlett någon erinran från ämbetsverkens sida.

Lantbruksstyrelsen har funnit vissa skäl tala för att tomatpuré, som införes till riket uteslutande i syfte att användas till uppfödning av pälsdjur, likställas med puré, avsedd för inläggning av fisk- och skaldjurskonserver, och att varan i fråga sålunda beredes frihet från tull och tilläggstull. Emellertid har styrelsen funnit sig icke böra tillstyrka förslaget i denna del. Till närmare utveckling av sina synpunkter på föreliggande fråga har styrelsen anført följande:

När lantbruksstyrelsen i yttrande den 1 december 1932 angående tullfrihet för tomatpuré, som vore avsedd uteslutande för fiskkonserver, tillstyrkte tullfrihet härför, avsågs tomatpuré av inom Ungern och Italien odlade tomat-sorter, som med hänsyn till färg eller smak vore erforderlig för tillverkning av sardiner.

I underdånigt utlåtande den 8 november 1937 angående tullfrihet för samma vara, avsedd för minkuppfödning, framhöll lantbruksstyrelsen — efter underhand erhållen upplysning från Sveriges rävuuppfödares riksförbund — att för minkens (det pälsdjur, som här närmast åsyftas) uppfödning tomater eller produkter därav icke vore obetingat nödvändiga, utan att det närmast vore en prisfråga, huruvida detta foder lämpligen borde användas eller ej. En år 1937 verkställd pälsdjursräkning utvisade, att antalet minkdjur

inom riket i runt tal utgjorde 41,000 stycken. Enligt då erhållen uppgift skulle minkuppfödare, som förfogade över mer än 90 procent av detta djurantal, nått åsyftat resultat med användning av vegetabilier av inhemsk produktion.

Nu är emellertid minkdjuret även köttkonsument och deltagar sålunda i den betydande förbrukningen av slakteriavfall och sekunda kött, som spelar en stor roll såsom regulator av köttmarknadens priser. Det sammanlagda produktionsvärdet av inhemska pälsdjur är mycket högt, och kan för säsongen 1938/1939 enligt uppgift uppskattas till cirka 13 miljoner kronor, varav skinn för cirka 12 miljoner kronor exporteras. Tullfrihet på tomatpuré för pälsdjursuppfödning skulle därför väl kunna motiveras, helst som detta fodermedel läser erfordras blott under vintermånaderna för smaksättning av andra fodermedel och såsom skyddsnäringsmedel. Importen därav är jämförelsevis obetydlig.

Mot pälsdjursuppfödarintresset står emellertid i visst avseende tomatodlarintresset. Tomatodling bedrivs numera i mycket stor utsträckning i vårt land under glas, men också med jämförelsevis god framgång på fritt land både i södra Sverige och i särskilt skyddade lägen även längre norrut. Fri-landstomater kunna odlas till priser, som torde vara fullt konkurrensdugliga med importerad konserverad tomatpuré, och vid tillfällig överskottsproduktion av växthustomater torde även dylika kunna fördelaktigt inköpas till pälsdjursfoder. Även om industriell tillverkning av tomatpuré av svenskodlade tomater för närvarande icke förekommer i nämnvärd utsträckning, torde det dock få anses vara ett djuruppfödarintresse att såvitt möjligt och sett på längre sikt basera pälsdjursproduktionen på inhemsk foderframställning och att göra de ansträngningar, som härför kunna erfordras. För ifrågavarande ändamål rör det sig icke om tomater eller produkter därav utav visst utseende utan om andra egenskaper, som lika väl torde kunna tillgodos inom landet som genom import.

Då lantbruksstyrelsen förutsätter, att import av hållbar tomatpuré till pälsdjursfoder verkställs endast under tiden 1 december—30 april, då tillläggstull av 35 öre per kilogram icke utgår utan endast grundtull av 15 öre, är det enligt lantbruksstyrelsens mening knappast troligt, att denna utgift skulle i någon nämnvärd grad inverka på minkuppfödningens räntabilitet. Enligt vad som uppgivits äro nämligen svenska minkskinn bland de bästa i Europa och därför efterfrågade på utlandsmarknaden. Om å andra sidan tullfrihet medgives, skulle den i och för sig billiga utländska tomatpurén kunna tänkas föranleda minkuppfödare att använda detta foder även under den tid av året, då inhemskt lämpligt foder förefinnes till skäligt pris i tillräcklig mängd.

Uppfödningen av pälsbärande djur har i synnerhet under de senare åren utvecklat sig till en för vårt lantbruk viktig binäring, som förtjänar att stödjas så långt detta kan ske utan att andra berättigade intressen härigenom äventyras. En för ändamålet nära till hands liggande åtgärd är att underlätta anskaffningen av sådana foderämnen, som visat sig särskilt lämpliga för pälsdjursuppfödning. Av den nu verkställda utredningen framgår att, vad beträffar vissa mera ömtåliga och dyrbara pälsdjur, användningen av den vitaminrika tomatpurén såsom utfodringsmedel visat sig medföra gynnsamma resultat ur avelssynpunkt. Vid sådant förhållande bör tagas under övervägande, huruvida icke den nuvarande tullen å för dylik användning avsedd tomatpuré skulle kunna borttagas. Enligt vad lantbruksstyrelsen

Departement-
chefen.

framhållit skulle ett införande av tullfrihet för tomatpuré, avsedd för pälsdjursuppfödning, kunna väl motiveras ur den synpunkten, att de pälsdjur, om vilka här är fråga, även äro köttkonsumenter och sålunda deltaga i den stora förbrukning av slakteriavfall och sekunda kött, som spelar en stor roll såsom regulator av köttmarknadens priser. Mot förslaget om tullfrihet för dylik tomatpuré torde då endast återstå den invändningen, att tullfriheten skulle kunna bliva till förfång för den svenska tomatodlingen. Emellertid utvisar den av de sakkunniga verkställda utredningen, att för pälsdjursuppfödning avsedd tomatpuré på grund av klimatiska och andra förhållanden i normala fall icke kan här i landet framställas vare sig i erforderliga kvantiteter eller till något så när konkurrenskraftiga priser. Av lantbruksstyrelsen har även bekräftats, att industriell tillverkning av tomatpuré av svenskodlade tomater för närvarande icke förekommer i nämnvärd utsträckning. Med hänsyn till det anförda anser jag mig böra tillstyrka förslaget om tullfrihet för tomatpuré, som är avsedd uteslutande för uppfödning av pälsdjur.

Mot övriga förslag till ändringar i gällande tullbestämmelser rörande tomater och tomatpuré har jag icke något att erinra.

Konstgjort vax. För närvarande tulltaxeras konstgjort vax i regel enligt tulltaxen 223 (statistiskt nr 540), med tull av 15 procent av värdet. Under detta nummer falla exempelvis sådana konstgjorda vaxer som ullvax och de produkter, som i handeln benämnas I. G.-vaxer. Varorna i fråga användas i stort sett för samma ändamål som naturligt vax av vegetabiliskt ursprung, d. v. s. såsom material för framställning av vissa kemisk-tekniska produkter. Enär den nuvarande tullen uppgivits utgöra ett hinder för den svenska industrien på området att kunna utnyttja materialet i önskvärd utsträckning, och då det vidare meddelats, att någon tillverkning av detsamma icke förekomme inom landet och ej heller, såvitt nu kunde bedömas, torde komma att upptagas, hava de sakkunniga föreslagit, att konstgjort vax upptages i överrubriken till nr 115—116 (statistiska nr 277—278), varigenom detsamma i de flesta fall skulle komma att åtnjuta tullfrihet.

Kommerskollegium och generaltullstyrelsen hava beträffande nämnda förslag framhållit följande:

I inkomna yttranden hava i stort sett erinringar mot detta förslag framställts endast av Sveriges kemiska industrikontor, som anser, att naftalinklorid icke bör inbegripas i tulltaxen 116 utan fortfarande hänföras till nr 223. Anledningen är, att ett svenskt industriföretag förklarar sig hava för avsikt att upptaga en försökstillverkning i större skala av nämnda vara, vilken för närvarande ej tillverkas inom landet. Då emellertid naftalinklorid torde hava rätt vidsträckt användning, bland annat vid tillverkning av elektriska kondensatorer, anse ämbetsverken sig böra biträda tulltaxerevisionens förslag. Skulle det framdeles visa sig, att en inhemsk tillverkning i mera avsevärd omfattning kunde komma till stånd för den händelse ett måttligt tullskydd bereddes, synes emellertid frågan böra upptagas till förnyad prövning.

Under ärendets beredning inom finansdepartementet har från aktiebolaget Åtvidabergs industrier inkommit en den 30 september 1939 dagtecknad

skrift, däri på anförda skäl hemställts, att de sakkunnigas förslag måtte snarast möjligt genomföras.

Under förhandenvarande omständigheter synes det icke föreligga någon *Departements-* anledning att bibehålla den nuvarande tullen å konstgjort vax. Jag tillstyr- *chefen.* ker därför förslaget om tullens borttagande.

Ljudisoleringsmassa. Tulltaxenr 167 (statistiskt nr 404) upptager isole- ringsmassa mot värme eller köld, helt eller delvis av mineraliska ämnen, med tull av 2 kronor för 100 kilogram.

I en den 8 november 1939 dagtecknad skrift har Thor G. Norlin i Stock- holm gjort framställning i syfte att visst ljudabsorberande putsmaterial, be- nämnt »Kalite», vilket enligt nuvarande bestämmelser droge tull och till- läggstull med tillhopa 25 kronor för 100 kilogram, måtte i tullbeskattnings- avseende jämföras med isoleringsmassa mot värme eller köld.

Över framställningen hava *kommerskollegium* och *generaltullstyrelsen*, efter remiss, den 27 december 1939 avgivit gemensamt utlåtande, däri anförts bland annat följande:

Den i framställningen avsedda varan synes vara identisk med en vara, benämnd »Certain Teed Kalite», som vid år 1937 å tullverkets huvudlabora- torium företagen undersökning visat sig utgöra ett gråvitt, kornigt pulver, innehållande bränd gips, dextrin, asbest och andra mineraliska, i syror olös- liga ämnen. Den sålunda undersökta varan har, enär dextrinet utgjorde den beståndsdel, som är underkastad högsta tullsatsen, med tillämpning av före- skrift i 2 § tulltaxeförordningen ansetts böra tulltaxeras enligt tulltaxenr 281 (statistiskt nr 620) med en tull av 20 kronor för 100 kilogram jämte tilläggs- tull enligt kungl. förordningen den 18 juni 1937 (nr 497) av 5 kronor för 100 kilogram.

Vid tiden för upptagandet i tulltaxan av vissa slag av isoleringsmassa under en särskild rubrik med en tull av 2 öre per kilogram torde i praktiken endast för värme- eller köldisolering avsedd dylik massa hava förekommit till import eller varit föremål för tillverkning inom landet. Senare tiders tek- niska framsteg ha medfört, att jämväl olika slag av isoleringsmaterial mot ljud i alltmera ökad omfattning pläga komma till användning vid inredning av byggnader. En komplettering av tulltaxenr 167 på sätt, som avses i fram- ställningen, skulle sålunda närmast kunna anses som en direkt följd av den tekniska utvecklingen inom byggnadsmaterialbranschen.

Enligt vad ämbetsverken erfarit betingade den i framställningen avsedda ljudisoleringsmassan före krigsutbrottet ett pris vid införseln av ungefär 50 öre per kilogram. Den å varan belöpande tullen, sammanlagt 25 kronor för 100 kilogram, motsvarade alltså vid nämnda tid omkring 50 % av varans värde. Numera har varans införselpris enligt uppgift stigit till 60 å 70 öre per kilogram och tull utgår följaktligen med 36 å 42 % av varans värde, en tullbeskattning, som i betraktande av varans sammansättning och använd- ning torde få anses oproportionerligt hög.

Därest tulltaxan ändras på så sätt, att även isoleringsmassa mot ljud upp- tages under nr 167, kommer tullen för den i framställningen omförmälda varan att utgå med endast omkring 3 % av varans värde. Visserligen till- verkas inom landet, enligt vad ämbetsverken erfarit, vissa slag av isolerings- massa (s. k. puts), som förutom att besitta andra isolerande egenskaper jäm-

väl utgöra ljudisolerande material, och tullskyddet för denna tillverkning skulle efter en sådan ändring i tulltaxan bliva ringa. Emellertid torde denna tillverkning allenast omfatta en mindre del av vederbörande industriföretags sammanlagda produktion, och ämbetsverken finna med hänsyn härtill hinder icke föreligga för en ur andra synpunkter önskvärd, av den tekniska utvecklingen inom byggnadsindustrien betingad tullsänkning för isoleringsmasa av här avsett slag.

I anslutning till vad sålunda anförts hava ämbetsverken föreslagit, att tulltaxenr 167 utvidgas till att omfatta jämväl isoleringsmassa mot ljud, helt eller delvis av mineraliska ämnen.

Departements-
chefen.

För egen del har jag icke något att erinra mot ämbetsverkens förslag.

Dinatriumfosfat. Tulltaxenr 182 (statistiskt nr 464) upptager, bland annat, natriumfosfat, med tull av 1 krona 50 öre för 100 kilogram. Härigenom kommer jämväl dinatriumfosfat att bliva hänförligt till sagda nummer. Emellertid föreskrives i en till rubriken fogad anmärkning, att tull icke skall utgå för dinatriumfosfat, som är avsett uteslutande för framställning av kreatursfoder. Anmärkningen infördes i tulltaxan från och med den 1 januari 1930 och tillkom närmast som följd av en framställning från Skånes handelskammare. I denna framställning hänvisades till att inhemska fabrikanter av foderämnen funnit det obilligt, att för dylik tillverkning erforderligt dinatriumfosfat tullbeskattades, medan den färdiga fodervaran vore tullfri. Det är tydligen med tanke härpå, som medgivandet angående tullfrihet erhållit sin nuvarande avfattning.

De sakkunniga hava nu föreslagit, att berörda anmärkning beträffande tullfrihet för dinatriumfosfat, som är avsett uteslutande för framställning av kreatursfoder, utvidgas till att omfatta jämväl sådant dinatriumfosfat, som skall direkt användas såsom fodermedel. Till stöd för detta förslag hava de sakkunniga anført i huvudsak följande:

Det torde numera förekomma i rätt stor utsträckning, att lantbrukarna själva inblanda dinatriumfosfat i annat foder eller använda det direkt till utfodring av kreatur. Med hänsyn till det sätt, på vilket varan sålunda nyttjas inom lantbruket, kan viss tvekan råda, huruvida berörda anmärkning angående tullfrihet för dinatriumfosfat, som är avsett uteslutande för framställning av kreatursfoder, skall anses tillämplig i fråga om samma vara, som införes till riket för att användas direkt såsom fodermedel. Man har emellertid icke velat tolka nämnda bestämmelse så, att den skulle innebära hinder för att i tullbeskattningsavseende jämställa dylikt dinatriumfosfat med det för industriell framställning av mineral- eller kreatursfoder avsedda. Då sakliga skäl i varje fall synts tala för ett sådant jämställande, har även för direkt användning såsom fodermedel avsett dinatriumfosfat hittills plägat utlämnas tullfritt. Denna praxis synes böra fastställas, vilket lämpligen torde kunna ske på det sätt, att efter orden »för framställning av kreatursfoder» i anmärkningen till tulltaxenr 182 infogas »eller för användning såsom fodermedel».

I detta sammanhang hava de sakkunniga till behandling upptagit frågan, huruvida icke vissa lättnader skulle kunna införas i de nuvarande bestäm-

melserna angående sättet för styrkande av sådan blivande användning av en vara, som kan medföra tullfrihet eller tullnedsättning för densamma. Vad därvid särskilt beträffar dinatriumfosfat hava de sakkunniga anfört följande:

För att komma i åtnjutande av den i anmärkningen till nr 182 stadgade tullfriheten för visst dinatriumfosfat skall enligt bestämmelser i 20 § kungörelsen den 29 november 1929 (nr 373) med tillämpningsföreskrifter till tulltaxeförordningen varuhavaren till tullverket avlämna av honom själv eller, om han ej är förbrukare av varan, av förbrukaren på tro och heder avgiven försäkran, att varan skall användas uteslutande för det ändamål, som i anmärkningen sägs. Försäkran skall vara till riktigheten på tro och heder bestyrkt av två ojäviga personer, som kunna förutsättas vara väl underrättade om det förhållande, som bestyrkes.

I de fall, då dinatriumfosfat införes till riket för att användas uteslutande vid industriell framställning av fodermedel, möter det icke svårigheter för importören att förete dylikt s. k. förbrukareintyg, enär vederbörande industridkare är att anse såsom förbrukare och följaktligen skall avgiva intyget i fråga. Vissa hinder framträda emellertid, när fosfatet importeras för att i oförändrat skick försäljas till lantbrukare, som skola inblanda varan i annat foder eller använda den direkt för utfodring. Importen verkställs då i regel av en grosshandlare eller en sammanslutning av lantbrukare, som direkt eller genom en eller flera mellanhänder vidareförsäljer eller distribuerar varan i poster om ända ned till 5 kilograms vikt. I sådana fall har det visat sig praktiskt taget omöjligt för importören att från varje enskild slutlig köpare införskaffa erforderligt förbrukareintyg. Detta har haft till följd, att åtskilliga till riket införda partier dinatriumfosfat, som av allt att döma varit avsedda att användas såsom fodermedel, kommit att beläggas med tull. Med anledning härav har tullbehandlingsinspektionen i Stockholm ifrågasatt, huruvida användningen icke skulle kunna anses bli tillfyllest styrkt genom att importören vid införseln avlämnade försäkran på tro och heder, att varan infördes för förbrukning såsom kreatursfoder och att han av sina köpare i varje enskilt fall skulle infordra förbindelse på tro och heder, dels att varan av dem icke komme att förbrukas eller försäljas till annat ändamål än såsom kreatursfoder, dels ock att de i sin tur komme att avkräva sina kunder enahanda förbindelser. Vid förfrågan hos importörer av dinatriumfosfat hade inspektionen inhämtat, att ett sådant förfaringsätt vore genomförbart och på ett nöjaktigt sätt skulle kunna tillgodose importörernas intressen.

De sakkunniga framhålla därefter, att det även beträffande andra varuslag än dinatriumfosfat i vissa fall kan uppstå svårigheter för importörer, som icke själva äro förbrukare av varorna, att införskaffa intyg enligt gällande föreskrifter. Vid olika tillfällen hava ock framställningar gjorts om befrielse från företeende av dylika intyg. I detta sammanhang hänvisa de sakkunniga till ett av generaltullstyrelsen den 16 maj 1934 avgivet underdånigt utlåtande över en sådan framställning, i vilket styrelsen anförde bland annat följande:

Nu gällande tulltaxa innehåller i form av anmärkningar till tulltaxenumren vissa bestämmelser, enligt vilka åtskilliga varor få införas utan tull eller mot reducerad tull, då varorna äro avsedda uteslutande för i anmärkningarna närmare angivet ändamål. För att uppnå det syfte, som är för-

bundet med dessa bestämmelser, och samtidigt förebygga missbruk har föreskrivits, att berörda tullåtnader må åtnjutas endast under förutsättning, att varans avsedda användning för ifrågavarande ändamål styrkes för tullmyndigheterna genom intyg av förbrukaren. Enligt styrelsens mening är det ur olika synpunkter önskvärt, att denna föreskrift bibehålles, och det torde även få anses lämpligt, att samma bestämmelse i berörda avseende gäller för samtliga varor. Styrelsen finner sig därför icke kunna tillstyrka bifall till föreliggande framställning, i vad den avser befrielse från skyldigheten att styrka varornas användning genom föreskriven försäkran av förbrukaren.

Jämväl de sakkunniga anse, att bestämmelsen om företeende av förbrukareintyg bör bibehållas. Det erinras om att sådant intyg icke ovillkorligen behöver företes redan vid införseltillfället. Om tullen deponeras eller säkerhet för densamma nedsättes, kan en varuhavare utan dröjsmål få från tullverket avhämta ett till honom inkommet varuparti, och en avsevärd tidsfrist står honom därefter till buds, innan förbrukareintyg måste uppvisas i och för tullfrågans slutliga reglering. Varuhavaren kan bereda sig viss tids uppskov med intygens avlämnande jämväl på det sätt, att han inbetalar tullbeloppet och sedan, då intygen hunnit anskaffas, med stöd av dessa anhåller om restitution av den erlagda tullen. Slutligen föreligger den möjligheten, att varan upplägges i frihamn eller å tullager och uttages därifrån först sedan den sålts till förbrukare och intyg från dem sålunda stå att erhålla.

Enär alltså flera olika möjligheter i berörda avseende erbjuda sig för varuhavaren, anse de sakkunniga, att det icke föreligger någon anledning att i normala fall frångå kravet på företeende av förbrukareintyg. Enligt vad de sakkunniga framhålla, kan dock upprätthållandet av nämnda krav i särskilda fall hava till följd, att i tulltaxan medgivna låtnader icke erhålla avsedd tillämpning. En uppmjukning av gällande tillämpningsföreskrifter till tulltaxeförordningen, vilka äro utfärdade av Kungl. Maj:t, anse de sakkunniga därför påkallad. I sådant syfte föreslå de sakkunniga, att till 20 och 21 §§ av nämnda föreskrifter fogas ett stadgande därom, att generaltullstyrelsen, då verkligt hinder synes möta för varuhavaren att avlämna sådan av förbrukaren avgiven försäkran, varom i nämnda paragrafer sägs, efter framställning må kunna medgiva, att varans användning styrkes på annat sätt, som av styrelsen prövas tillförlitligt.

Samtidigt härmed hava de sakkunniga föreslagit, att ur 21 § av tillämpningsföreskrifterna uteslutas orden »vid tulltaxeringen». Såsom skäl härför har anförts följande:

I anslutning till lydelsen av 21 § av tillämpningsföreskrifterna hava tullmyndigheterna tidigare uppställt den fordran, att förbrukareintyg skulle avlämnas vid tulltaxeringstillfället. Emellertid upprätthålles denna fordran icke längre i praktiken. Man stöder sig härvid på ett av Kungl. Maj:t i regeringsrätten den 28 april 1933 meddelat utslag på anförda besvär över tulltaxeringen av ett parti silke, vilket utslag ansetts böra tolkas så, att intyg icke nödvändigtvis behöver avgivas vid själva tulltaxeringstillfället. På grund härav synas de i 21 § förekommande orden »vid tulltaxeringen» kun-

na uteslutas. Genom vidtagandet av en sådan ändring skulle nämnda författningsrum i nu ifrågavarande del komma att erhålla samma lydelse som 20 §.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* hava icke något att erinra mot förslaget, att den till tulltaxenr 182 fogade anmärkningen angående tullfrihet för dinatriumfosfat, avsett uteslutande för framställning av kreatursfoder, utvidgas till att omfatta jämväl dylik vara, som är avsedd till direkt användning såsom fodermedel. Icke heller övriga av de sakkunniga i detta sammanhang framlagda förslag till vissa författningsändringar hava föranlett erinran från ämbetsverkens sida.

Lantbruksstyrelsen har likaledes förklarat sig icke hava något att erinra mot den föreslagna ändringen beträffande tulltaxeringen av dinatriumfosfat.

Jag ansluter mig till de sakkunnigas förslag rörande tullfrihet för dinatriumfosfat, avsett att användas såsom fodermedel, vilket förslag väsentligen torde innebära ett fastställande av redan tillämpad tulltaxeringspraxis. *Departements-
chefen.*

De förslag till uppmjukning av bestämmelserna rörande styrkande av varas blivande användning, som i detta sammanhang framlagts av de sakkunniga och som av kommerskollegium och generaltullstyrelsen lämnats utan erinran, torde senare få anmälas för Kungl. Maj:t. Jag vill emellertid redan nu nämna, att jag för egen del icke har något att invända mot genomförande av dessa förslag. Jag förutsätter dock, att kravet på företeende av s. k. förbrukareintyg icke eftergives i andra fall än då verkligt hinder visat sig möta för avlämnande av dylikt intyg och att, om dylik eftergift göres, i stället föreskrivas sådana andra villkor för åtnjutande av tullättnaderna, som erbjuda nöjaktig garanti mot missbruk av dessa.

Koboltacetat. För närvarande tulltaxeras koboltacetat enligt tulltaxenr 223 (statistiskt nr 540), som upptager kemiska preparat, ej särskilt nämnda, med tull av 15 procent av värdet. Från företag inom den kemisk-tekniska industrien har gjorts framställning om borttagande av tullen å koboltacetat. Såsom motivering för en sådan ändring har anförts, att nämnda metallförening nyttjades såsom torkmedel (sickativ) inom färg- och fernissfabrikationen och att det för denna fabrikation vore av betydelse, att varan i fråga icke onödigtvis fördrades. Vidare har framhållits, att övriga koboltsalter vore fria från tull och att anledning sagnades att behandla acetatet strängare i berörda avseende än de andra föreningarna.

Denna fråga har upptagits till behandling av de sakkunniga, som beträffande den nuvarande tullbeskattningen av koboltacetat anföra följande:

Koboltacetatet kan med stor fördel nyttjas som sickativ vid framställning av vissa slag av fernissor och lacker, och det har därför, särskilt utomlands, under de senare åren kommit till allt större användning för nämnda ändamål. Varan betingar emellertid nu vid införsel till riket oförtullad ett pris av omkring 7 kronor 50 öre per kilogram. En tull av 15 procent av värdet motsvarar sålunda omkring 1 krona 10 öre per kilogram. Det är uppenbart, att en så betydande tullbelastning måste kännas betungande för

den inhemska ferniss- och lacktillverkningen och vara ägnad att försätta denna industrigren i en ogynnsam situation i konkurrenshänseende. I detta sammanhang må erinras därom, att tullen för olika slag av färdiga icke sprithaltiga fernissor och lacker utgör 10, 20 eller högst 30 öre per kilogram. Någon tillverkning av koboltacetat lär för närvarande icke förekomma inom landet.

Med hänsyn till de sålunda anförda omständigheterna hava de sakkunniga ansett, att en ändring av tullbestämmelserna beträffande koboltacetat i begärd riktning är påkallad. Då emellertid varan har användning endast som torkmedel, bör den enligt de sakkunnigas mening i tullhänseende likställas med de övriga vanligen förekommande sickativen och upptagas i nr 252 (statistiskt nr 581), vid vilket nummer tullen utgår med 10 kronor för 100 kilogram. Förslag till sådan ändring av tulltaxan har framlagts av de sakkunniga, som i samband därmed föreslagit, att rubriken i fråga underkastas vissa ändringar i formellt och tekniskt avseende.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* hava beträffande denna fråga anfört följande:

De sakkunniga hava föreslagit, att koboltacetat, som för närvarande drager en tull av 15 procent av värdet, upptages i tulltaxenr 252 och sålunda beläggas med tull av 10 kronor för 100 kilogram. Detta förslag, som skulle innebära en betydande nedsättning av den nu utgående tullen, har tillkommit i syfte att bereda den inhemska ferniss- och lackindustrin önskvärd lättnad i tullbeskattningen av ett för fabrikationen viktigt hjälpmedel, vilket icke är föremål för tillverkning inom landet. Förslaget har därför hälsats med tillfredsställelse av industriens representanter. Man har emellertid framhållit, att varan i fråga i tekniskt avseende icke kan jämföras med de till nr 252 nu hänförliga koboltföreningarna. Då visst fog finnes för denna uppfattning, torde vara lämpligare att koboltacetat upptages i nr 199, som nu omfattar de närbesläktade produkterna kromacetat och järnacetat, med tull av 5 kronor för 100 kilogram. Tulltaxenr 199 borde i så fall erhålla följande lydelse:

	Tull för 100 kg kronor
199	Kromacetat (ättiksyrad kromoxid), järnacetat (ättiksyrad järnoxid) och koboltacetat (ättiksyrad koboltoxidul) . . N 5:—

I övrigt föreslå de sakkunniga en viss, huvudsakligen av tekniska skäl påkallad ändring av tulltaxenr 252. Emot de sakkunnigas förslag i detta avseende hava ämbetsverken intet att erinra.

*Departements-
chefen.*

Enligt vad som uppgivits förekommer icke någon inhemska tillverkning av koboltacetat. Med hänsyn härtill och då nämnda acetat är ett för framställningen av fernissor och lacker viktigt hjälpmedel, skulle kunna ifrågasättas, huruvida icke tullfrihet borde införas för detsamma. Emellertid har upplysts, att varan i tekniskt avseende är nära besläktad med de i tulltaxenr 199 med en tull av 5 kronor för 100 kilogram upptagna produkterna kromacetat och järnacetat. Vid sådant förhållande anser jag mig kunna biträda kommerskollegii och generaltullstyrelsens förslag, enligt vilket koboltacetat skul-

le i tullbeskattningshänseende jämföras med nyssberörda produkter. Vid ett genomförande av detta förslag skulle en betydande tullsänkning inträda för varan i fråga.

Mot förslaget till ändring i formellt och tekniskt avseende av tulltaxenr 252 har jag icke något att erinra.

Vissa lösningsmedel m. m. I sin framställning angående revision av tulltaxeförordningen och tulltaxan m. m. anförde generaltullstyrelsen i fråga om tulltaxeringen av lösningsmedel för lacker bland annat följande:

Under år 1926 blevo vissa lösningsmedel för lacker, nämligen adronolacetat, butylacetat och metylacetat, upptagna i tulltaxan under särskilt nummer, med tull av 30 kronor för 100 kilogram. Sedermera har rubriken i fråga allt mera utvidgats, och den omfattar för närvarande (tulltaxenr 215; statistiskt nr 531) dels för lacker avsedda lösningsmedel, bestående av estrar med tillsats av andra organiska vätskor, såsom bensin, bensol, aceton, metanol eller dylikt, dels ock ett antal särskilt uppräknade preparat, med eller utan tillsats, som nyss nämnts.

Tekniken har emellertid utvecklats mycket hastigt på ifrågavarande område, och denna utveckling har medfört, att en stor mängd nya lösningsmedel kommit till användning, vilka icke kunna inrymmas under berörda tulltaxerubrik. I många fall bliva de nya preparaten hänförliga till tulltaxans rubrik för välluktande estrar, vilka, därest de införas i kärl vägende brutto 1 kilogram eller däröver, nu äro belagda med tull och tilläggstull av tillhoppa 400 kronor för 100 kilogram. Det är uppenbart, att lösningsmedel icke kunna bära en så hög tull, i synnerhet som de färdiga lackerna i regel draga en tull av endast 40 kronor för 100 kilogram.

Den höga tullen av 400 kronor per 100 kilogram utgår för etylacetat, som är ett av de viktigaste lösningsmedlen. Varan kan visserligen införas med inblandning av exempelvis toluol, och importören kommer då i åtnjutande av den förut nämnda lägre tullen, 30 kronor för 100 kilogram, men en dylik inblandning lär dock ur teknisk synpunkt icke alltid vara lämplig.

De nuvarande tullbestämmelserna synas utgöra ett allvarligt hinder för den svenska lackindustriens naturliga utveckling och bereda även tullmyndigheterna svårigheter vid tillämpningen. På grund härav torde en omredigering av tulltaxan på ifrågavarande område med hänsyn till nu rådande förhållanden vara erforderlig.

Frågan om tulltaxeringen av lacklösningsmedel har av de sakkunniga upptagits till behandling, varvid framkommit två olika förslag, betecknade alternativ I och II. Det förra alternativet avser icke endast tullarna å lacklösningsmedel utan ingår även på tullbeskattningen av ett stort antal andra kemiska produkter, medan det senare alternativet uteslutande behandlar tullarna å lacklösningsmedel. Den närmare innebörden av de båda förslagen framgår av nedan återgivna, av *kommerskollegium* och *generaltullstyrelsen* gemensamt avgivna utlåtande i ämnet.

De viktigaste inom lack- och fernissindustrien använda lösningsmedlen äro för närvarande upptagna i nr 215 och draga sålunda en tull av 30 kronor för 100 kilogram. Nämnda rubrik har vid skilda tillfällen utökats med nya artiklar. Till följd av teknikens snabba utveckling på detta område förekomma emellertid alltjämt en stor mängd lösningsmedel, vilka icke kunna in-

rymmas under rubriken i fråga. Dessa bliva, enär de i regel utgöras av väl-luktande estrar, till största delen hänförliga till nr 257—258 och komma så-lunda att beläggas med en tull och tilläggstull av tillhopa 400 respektive 500 kronor för 100 kilogram. Dylika höga tullsatsar äro givetvis icke avpassade för varor med användning som lösningsmedel. En viss möjlighet finnes emel- lertid att genom inblandning av en mindre mängd andra organiska vätskor såsom bensin, bensol, toluol eller dylikt komma i åtnjutande av den i nr 215 stadgade lägre tullen. En dylik inblandning lär dock i tekniskt avseende icke alltid vara lämplig och innebär ofta olägenheter för importörerna. Av representanter för den inhemska lack- och fernissindustrien hava därför framställts önskemål om att åtgärder måtte vidtagas för vinnande av änd- ring i gällande tullbestämmelser. I sin framställning angående revision av tulltaxeförordningen och tulltaxan m. m. har även generaltullstyrelsen fram- hållit behovet av en omredigering av tulltaxan på ifrågavarande område.

Vid de sakkunnigas behandling av denna fråga hava framkommit tvenne olika förslag (Alternativ I och II).

Det med alternativ I betecknade förslaget avser emellertid icke endast lack- lösningsmedlen utan innefattar dessutom en genomgripande förändring i tull- beskattningen av åtskilliga varor av annat slag. Denna del av de i alterna- tiv I framlagda förslagen saknar sålunda motsvarighet under alternativ II och kommer därför att här nedan först upptagas till särskild behandling.

I alternativ I föreslås sålunda, att flertalet enklare alkoholer, aldehyder och ketoner jämte vissa andra varor sammanföras i en gemensam rubrik- grupp, nr 211—213, med för olika varuslag differentierade viktullar. Vissa av dessa varor draga för närvarande viktull enligt olika nummer i tulltaxan, medan de flesta falla under samlingsrubriken för kemiska preparat, nr 223, och sålunda beläggas med tull av 15 procent av värdet. Vidare föreslås, att ett antal till nr 223 nu hänförliga produkter, bland andra vissa klorkolväten, upptagas i nr 205 med tull av 10 kronor för 100 kilogram.

I fråga om de varor, som nu draga viktull, innebär förslaget med vissa undantag ingen förändring i tullbeskattningen. Beträffande de preparat, som för närvarande äro belagda med 15 procent värdetull, skulle däremot de föreslagna tullsatserna i många fall innebära en väsentlig höjning av den nu utgående tullen. Detta gäller bland annat de i nr 205 nytillkomna klor- kolvätena ävensom butylalkohol, hexametylentetramin och kloramin. Åt- skilliga anmärkningar hava riktats mot tullförhöjningarna i fråga, vilka otvi- velaktigt äro ägnade att ingiva starka betänkligheter med hänsyn till de där- av drabbade varornas betydelse ur hygieniska och andra synpunkter. Vad sålunda beträffar kloraminet har detta numera vunnit en allt större använd- ning såsom desinfektionsmedel, bland annat inom jordbruket, och i fråga om t. ex. koltetrakloriden, som i motsats till bensin icke är eldfarlig, använd- des denna vara numera i stor utsträckning såsom tvättnings- och rengörings- medel. En ökad användning av dessa varor måste anses såsom synnerligen önskvärd, och från olika myndigheters sida hava också vidtagits åtgärder till befrämjande av en sådan. Enligt beräkningar, som verkställt på grund- val av till tullverket avlämnade fakturor å sändningar, som under den se- nare tiden inkommit till riket, skulle emellertid de föreslagna tullsatserna för dessa produkter innebära en höjning av tullen från nuvarande 15 pro- cent till omkring 20,5 procent respektive 22 procent av värdet, vilket skulle kunna medföra en icke önskvärd fördyring av varorna i fråga. För åtskil- liga artiklar, som beröras av den föreslagna omläggningen, skulle tullen så- lunda komma att avsevärt höjas. I andra fall åter, t. ex. med avseende å formalin i fast form, innebär förslaget tullsänkningar. Även mot dessa hava riktats vissa invändningar.

Av det ovan anförda framgår, att de under alternativ I i nu nämnda avseenden framlagda förslagen skulle innebära en omfattande förskjutning i tullskyddet för ett flertal varor av stor betydelse för olika näringsgrenar. Enligt de för revisionsarbetet lämnade direktiven skall emellertid arbetet väsentligen inriktas på en teknisk rationalisering av tulltaxan. Det är vid sådant förhållande tydligt, att i fråga om gällande skyddstullar inga andra förändringar böra vidtagas än sådana, som påkallas av rent tulltekniska skäl eller av uppenbara oformligheter i tullbeskattningen. Den av ämbetsverken verkställda granskningen av föreliggande betänkande har även givit vid handen, att det icke på något annat område än det nu förevarande framkommit förslag från de sakkunnigas sida, som direkt åsyfta en ändring i gällande tullskydd. Detta förefaller helt naturligt även ur den synpunkten, att det icke kan anses riktigt att vid en revision av denna art upptaga till behandling frågan om tullskyddet för en viss industri, medan tullskyddsfrågorna för andra industrier, som kanske kunna åberopa väl så goda skäl för en ändring av skyddet, lämnas helt åsido. Därest det ändock av speciella skäl skulle anses lämpligt att i detta sammanhang upptaga en tullskyddsfråga till behandling, måste i varje fall krävas, att därav föranledda förslag till ändringar i tullskyddet äro grundade på utredningar, som möjliggöra ett bedömande av ej mindre behovet av ändringarna i fråga än även de konsekvenser, som desamma kunna medföra med hänsyn till såväl andra industri-
grenars som jordbrukets intressen.

På grund av ovan anförda omständigheter och då det icke förebragts någon sådan närmare utredning angående behovet och konsekvenserna av de föreslagna ändringarna i tullbeskattningen, varom nyss nämnts, anse ämbetsverken sig icke kunna biträda det under alternativ I framlagda förslaget i denna del.

Vad därefter beträffar de inom lack- och fernissindustrien använda lösningsmedlen hava de sakkunniga, såsom ovan anförts, framlagt tvenne principiellt skiljaktiga förslag till ändrade bestämmelser.

Alternativ I innebär sådan utvidgning och generalisering av nr 215, att däri skulle inrymmas flertalet av de estrar och etrar, som för närvarande hava användning såsom lösningsmedel inom ferniss- och lackindustrien, och dessutom sådana preparat, som kunna väntas i framtiden bliva tagna i anspråk för dylikt ändamål.

Enligt alternativ II skulle den åsyftade lättnaden i tullbeskattningen ernås på det sätt, att till tulltaxenr 257—258 fogades en anmärkning, med föreskrift att till dessa nummer hänförliga varor, som äro avsedda uteslutande för användning såsom lösnings- eller uppmjukningsmedel inom lack- och fernissindustrien, skulle draga en tull av endast 30 kronor för 100 kilogram, d. v. s. samma tullsats, som gäller för de i nr 215 upptagna lösningsmedlen. Såsom villkor för åtnjutande av den lägre tullsatsen skulle gälla, att till tullverket avlämnades en av varans förbrukare på tro och heder avgiven försäkran, att varan vore avsedd uteslutande för ändamål, varom i anmärkningen förmäles.

I stort sett synas båda förslagen vara väl ägnade att tillgodose kravet på en lämpligare tullbeskattning av varorna i fråga. Alternativ II erbjuder emellertid onekligen den enklaste lösningen av problemet och har i jämförelse med alternativ I vissa fördelar. Dessa hänföra sig främst till behandlingen av sådana estrar, vilka hava användning såväl inom lack- och fernissindustrien som för parfymnerings- eller aromatiseringsändamål. Enligt alternativ I skulle nämligen åtskilliga estrar med dylik s. k. blandad användning upptagas i nr 215 och sålunda komma i åtnjutande av den lägre tullen, även om de vore avsedda för t. ex. parfymindustrien. Å andra sidan

skulle enligt samma alternativ dylika estrar, som icke upptagits i nämnda nummer, komma att dragas den i nr 257—258 stadgade högre tullen, även om de vore avsedda att användas inom lackfabrikationen. Härav framgår, att alternativ II ur lackindustriens synpunkt borde vara att föredraga, och att det i viss mån skulle bevara tullskyddet för den inhemska tillverkningen av bland annat etyl- och amylacetat, vilka varor finna användning på båda de områden, varom här är fråga. Alternativ II har också ansetts vara att föredraga i det praktiska tulltaxeringsarbetet. Emellertid har man från den kemiska industriens sida bestämt motsatt sig införande av det med förslaget förknippade intygsförfarandet, under förmenande att detta skulle kunna missbrukas. Ehuru ett sådant förfaringssätt för närvarande tillämpas ifråga om ett stort antal andra artiklar, synes detsamma med hänsyn särskilt till nämnda inställning från industriellt håll ej lämpligen böra ifrågakomma för här avsedda varor.

Då frågan om en lämpligare tullbeskattning av lacklösningsmedlen är av stor betydelse, bör emellertid övervägas, huruvida icke det åsyftade resultatet kan ernås enligt de riktlinjer, som angivits i alternativ I. Med avseende å estrar med s. k. blandad användning kunna, såsom förut nämnts, vissa principiella invändningar göras mot detta förslag. Från industrihåll hava emellertid inga erinringar framförts i detta hänseende, varför förslaget måste antagas på nöjaktigt sätt tillgodose lack- och fernissindustriens önskemål, samtidigt som inga berättigade intressen i annat avseende skadas. Man har dock motsatt sig förslaget att i nr 215 upptaga trifenylnyl- och trikresylfosfat. För dessa varor, vilka för närvarande dragas en tull av 15 procent av värdet, skulle den föreslagna tullsatsen innebära en avsevärd höjning av tullen. Någon anledning till ändring av den nuvarande tullsatsen torde emellertid icke föreligga, varför de nämnda produkterna böra utgå ur nr 215. I detta nummer bör dock liksom för närvarande upptagas bensylalkohol, vilken vara enligt förslaget hänförs till annat nummer. Därjämte torde oktylalkohol, som nu faller under nr 257—258, på grund av ökad användning såsom lösningsmedel böra överflyttas hit. Slutligen bör rubrikens ordalydelse ändras på sådant sätt, att i uttrycket »ävensom andra estrar med tillsats av minst 10 % toluol, xylol eller dylikt» ordet »andra» uteslutes, varigenom en i formellt avseende mera tillfredsställande formulering erhålles.

Med de ändringar, som ovan angivits, skulle rubriken erhålla följande lydelse:

		Tull för 100 kg kronor
215	Bensylalkohol, bensylbensoat och oktylalkohol; acetater, formiater, propionater och stearater av oktylalkohol och lägre envärdiga alifatiska alkoholer samt av furfurylalkohol, cyklohexanol och metylcyklohexanol; etrar och estrar av glykoler och glycerin samt estrar av glykol-, mjölk-, oxal-, adipin-, ftal-, citron- och vinsyra, ej särskilt nämnda; ävensom estrar med tillsats av minst 10 % toluol, xylol eller dylikt	N 30:—

Vid gemensamt sammanträde med kommerskollegium och generaltullstyrelsen hava *kommerskollegii representanter* anfört skiljaktig mening beträffande vissa lösningsmedel m. m., i vilket avseende de ansett, att ämbetsverkens utlåtande bort hava den lydelse, som framgår av ett till utlåtandet bilagt protokoll. Enligt detta protokoll anförde kommerskollegii representanter i huvudsak följande:

Alternativ II avser att beträffande lacklösningsmedlen genomföra en lättning i tullbeskattningen genom att till tulltaxenr 257—258 foga en anmärkning enligt vilken till dessa nummer hänförliga varor, som äro avsedda uteslutande för användning såsom lösnings- eller uppmjukningsmedel inom lack- och fernissindustrien, skulle draga en tull av endast 30 kronor för 100 kilogram, d. v. s. samma tullsats, som gäller för de i nr 215 upptagna lösningsmedlen. Såsom villkor för åtnjutande av den lägre tullsatsen skulle gälla, att till tullverket avlämnades en av varans förbrukare på tro och heder avgiven försäkran, att varan vore avsedd uteslutande för ändamål, varom i anmärkningen förmäles.

Det har från den kemiska industriens sida och från samtliga organisationer på handelsn område, som härom yttrat sig, givits förord åt alternativ I, och i åtskilliga fall har rests bestämt motstånd mot att på ifrågavarande område införa intygسفörfarandet. Ehuru detta för närvarande tillämpas i fråga om ett ej obetydligt antal andra artiklar, anse ämbetsverken att intygسفörfarandet helst bör undvikas och dess användning inskränkas till sådana varor och varugrupper, i fråga om vilka annan utväg svårigen kan ifrågakomma. Med hänsyn dessutom till nämnda inställning från industriellt håll synes intygسفörfarandet ej lämpligen böra införas för här avsedda varor. Även vissa lokala tullmyndigheter anse att alternativ I är att föredraga framför alternativ II.

Vad vidare angår alternativ I må följande allmänna synpunkter framhållas.

I fråga om lösningsmedel avser detta alternativ icke endast sådana, som finna användning inom lack- och fernissindustrien utan även lösningsmedel, som förbrukas inom andra industrier. Härigenom har enligt ämbetsverkens åsikt frågan om tullbeläggning av lösningsmedel tillsvidare vunnit beaktande i tillräcklig omfattning utan att någon större ändring av tulltaxans uppställning därvid behövt vidtagas.

Till tulltaxenr 223 hänföras nu ett avsevärt antal lösningsmedel av olika slag. Under samma position falla dessutom också en mängd olika kemiska preparat av annat slag utan egentligt inbördes sammanhang och draga en värdetull av 15 procent. Det har, såsom av tulltaxerevisionens betänkande och kemiska industrikontorets yttrande framgår, länge varit ett önskemål att ur detta nummer måtte utbrytas viktigare produkter och dessa upptagas i de sammanhang på andra ställen i tulltaxan, dit de systematiskt egentligen böra föras. Alternativ I synes, såsom också kemiska industrikontoret framhåller, med iakttagande av de tulltaxerevisionen meddelade direktiven, hava uppgjorts under hänsynstagande till föreliggande förslag till internationell tullnomenklatur. Samtidigt har i detta alternativ genomförts en övergång från värde- till viktull för de varugrupper, som sålunda utbrutits från nr 223. Då den svenska tulltaxan principiellt är uppbyggd på viktullar, synes en dylik åtgärd ur systematisk synpunkt vara att förorda så mycket hellre som därigenom också andra önskemål kunna tillgodoses. I sistnämnda avseende synes särskilt böra beaktas vad Stockholms handelskammare funnit anledning framhålla. Enligt handelskammarens uppfattning ha de nuvarande värdetullarna en synnerligen begränsad skyddsverkan. Då nya tillverkningar upptagits inom landet hade nämligen från utlandets sida ofta igångsatts en kraftig dumping för att förhindra uppkomsten av en konkurrenskraftig svensk industri. Aktioner med samma syfte vore även helt säkert att emotse, därest de planer realiseras, vilka för närvarande föreligga på att upplaga ytterligare för landet viktiga kemiska tillverkningar. Handelskammaren anser sig därför kunna tillstyrka, att en sådan omläggning sker av tullbeskattningen, att hithörande varor beläggas med viktullar, varigenom ett välbehövt skydd skulle erhållas mot pristryckande konkurrens från utlandet.

Det är givet, att vid övergång från värde- till viktullar nästan oöverstigliga svårigheter möta att i ett fall som detta, då det rör sig om ett stort antal produkter, avpassa de nya tullsatserna så att ej både höjningar och sänkningar inträda. Vidare är det, såsom påpekas av Sveriges kemiska industrikontor, icke möjligt att för en vara exakt ange det normalpris, som bör ligga till grund för omräkningen. Enbart dagspriset bör därvid icke vara avgörande. Olika kvaliteter med sinsemellan helt olika prislägen kunna även förekomma.

Vid granskning av de i alt. I föreslagna tullsatserna ha ämbetsverken funnit, att dessa i stort sett synas vara avvägda på ett tillfredsställande sätt, men att vissa justeringar dock få anses vara önskvärda.

Sålunda få ämbetsverken beträffande nr 211 föreslå, att dit hänfödda varor måtte göras tullfria med hänsyn till att de äro av stor betydelse för den inhemska lack- och fernissindustrien och ej i någon nämnvärd omfattning tillverkas inom landet. Beträffande särskilt butylalkohol må erinras, att med denna produkt som utgångsmaterial tillverkas inom landet butylacetat m. m. till en kvantitet av omkring 575 ton, under det att importen av dessa estrar uppgår till cirka 370 ton. Det må i förbigående påpekas, att denna tillverkning knappast skulle hava kunnat upprätthållas, om icke nämnda estrar m. fl. redan åtnjöte en viktull av 30 kronor, motsvarande cirka 30 procent av värdet, så att sålunda olägenheten av värdetull ej gjort sig kännbar. Vidare må erinras, att de likaledes till nr 211 hänfödda cyklohexanon och metylcyklohexanon stå de hydreringsprodukter av fenol och kresol nära, vilka nu falla under tulltaxenr 173 och därvid äro tullfria.

Beträffande den föreslagna omfattningen av nr 215 ha framförts önskemål, att tullsatsen å trifenyl- och trikresylfosfat icke måtte sättas högre än till 20 kronor för 100 kilogram.

Ämbetsverken anse icke, att den i alt. I föreslagna tullsatsen av 30 kronor i jämförelse med den nu gällande tullbeläggningen i genomsnitt är av sådan storlek, att enbart av denna anledning en reduktion skulle vara berättigad. Med hänsyn till att dessa produkter finna användning i stor utsträckning för framställning av cellulosalacker, finna dock ämbetsverken, att de framställda önskemålen böra vinna beaktande. Detta kan enklast ske genom att nämnda varuslag överföras från nr 215 till överrubriken för nr 211—213, som redan förut omfattar ett flertal lösningsmedel för liknade ändamål. I detta sammanhang vilja ämbetsverken även föreslå, att den närliggande och i prisläge jämförliga produkten tributylfosfat, som funnit motsvarande användning, måtte utbrytas ur nr 223 och ävenledes upptagas i nämnda överrubrik. Härigenom komma ifrågavarande produkter att falla under nr 213 och draga en tull av 20 kronor för 100 kilogram. För samtliga dessa tre varuslag skulle härigenom inträda en sänkning av tullbeskattningen.

Beträffande i alternativ I till nr 205 hänfödda koltetraklorid och trikloretylen samt till nr 212:2 hänfödda metaldehyd, hexametylentetramin och kloramin få ämbetsverken anföra följande. De för dessa varuslag föreslagna tullsatserna av 10 respektive 50 kronor innebära vid nuvarande särskilt låga prisläge någon ökning av den nu med 15 procent på värdet utgående tullen.

Handelskamrarna i Stockholm och Örebro samt Sveriges grossistförbund hava framfört önskemål beträffande de nämnda varuslagen koltetraklorid och trikloretylen, gående ut på sänkning av den föreslagna tullsatsen, under det att från övriga organisationer inom näringslivet inga sådana önskemål framförts. Ämbetsverken beakta till fullo, att det bör ligga i det allmännas intresse att priset inom landet å dessa varuslag hålles på låg nivå. Å andra sidan är det emellertid av vikt, att en tillverkning av ej allt för liten omfattning förefinnes inom landet med hänsyn till de konsekvenser, som en avstängning av tillförseln från utlandet eljest skulle medföra. Ämbetsverken

anse därför, att dessa varuslag böra beredas ett rimligt tullskydd därhän, att den inhemska tillverkningens fortbestånd icke äventyras.

Konsumtionen av trikloretylen uppskattas för år 1937 till omkring 700 à 800 ton. Härav tillverkades inom landet omkring 500 ton. Under 1938 sjönk tillverkningen med omkring 100 ton på grund av pristryckande konkurrens från utlandet. När tillverkningen år 1936 kom i gång var importpriset 70 à 75 öre per kilogram men sänktes sedermera successivt till 46 à 50 öre under år 1938.

Med värdetull av 15 procent var således tullskyddet år 1936 över 10 kronor per 100 kilogram eller ungefär samma tull per viktenhet som i alternativ I föreslagits, men år 1938 endast 7 kronor eller något däröver.

Beträffande de synpunkter, som framförts mot den föreslagna tullen å trikloretylen, må anföras följande. Denna produkt har visserligen åtskilliga fördelar gentemot bensin men har också åtskilliga nackdelar, särskilt vad beträffar den konsumtion, som tillgodoses genom detaljhandeln och till vilken handelskamrarnas och grossistförbundets uttalanden närmast hänföra sig. Såsom enligt gällande bestämmelser skall vara angivet å förvaringskärlen är trikloretylen giftig och alstrar vid avdunstning bedövande ånga. På grund av denna omständighet och även på grund av billigare pris per volymenhet torde för ifrågakvarande ändamål ett mineraloljederivat, benämnt dilutin, som ej heller är eldfarligt, vara lika användbart och har också redan fått vidsträckt användning.

Koltetraklorid finner avsevärt mindre användning än trikloretylen och detta gäller särskilt förbrukningen i hemmen. Totala konsumtionen torde kunna uppskattas till cirka 100 ton per år. Tillverkningen har, liksom fallet är med trikloretylen, en viss betydelse för de inhemska industrier, som tillverka klor och för vilka en tillfredsställande avsättning av klor är av största vikt, för att självkostnaden för de samtidigt med klor utvunna alkaliprodukterna icke skall ställa sig för hög.

År 1936 var importpriset å koltetraklorid cirka 60 öre per kilogram och har nu sjunkit till omkring 40 öre. Dessa pris motsvara vid en värdetull av 15 procent en tullbelastning av resp. 9 och 6 kronor för 100 kilogram mot föreslagna 10 kronor. Det kan förtjäna anföras, att trots att koltetrakloridens partipris är lägre än trikloretylenens säljes dock den sistnämnda något billigare i detaljhandeln. Överhuvud taget synas de variationer i värdetullen, som de senaste årens prissänkningar å dessa varor medfört, icke hava haft större effekt i fråga om minuthandelsprisen.

Beträffande i alternativ I till nr 212: 2 hänfödda hexametylentetramin må anföras, att tillverkning därav inom landet kan bliva av betydelse, därför att utgångsmaterialet för denna produkt, nämligen formalin, är föremål för rätt stor tillverkning inom landet. Importvärdet å hexametylentetramin har tidigare varit cirka 3 kronor för kilogram, vilket motsvarar en tull, beräknad som 15 procents värdetull, av 45 kronor för 100 kilogram mot nu föreslagna 50 kronor. På senare tid har priset något nedgått.

Beträffande den i förslaget till samma nr hänfödda produkten metaldehyd (metatabletter) har till ämbetsverken den 17 innevarande månad för avgivande av gemensamt utlåtande remitterats en framställning om tullfrihet. Då ämbetsverken ej äro beredda att i detta sammanhang taga slutgiltig ställning till denna fråga, vilja ämbetsverken föreslå, att metaldehyd tills vidare ej måtte upptagas under nr 212: 2.

I fråga om kloramin får Kollegium erinra om att spørsmålet om ökat tullskydd upptagits till behandling i annat sammanhang. Kollegium kommer att inom närmaste tiden avgiva anbefallt utlåtande i detta ärende.

Sveriges kemiska industrikontor har föreslagit, att kloroform, som nu tulltaxeras under nr 223 med en värdetull av 15 procent, i de fall, då den icke

kan hänföras till apoteksvara och därigenom bliva tullfri, skall upptagas tillsammans med övriga i nr 205 nämnda enklare klorkolväten med en tull av 10 kronor för 100 kilogram. Förslaget skulle enligt kemikontorets beräkning vid nuvarande prisläge innebära en sänkning av tullbelastningen från omkring 25 kronor till 10 kronor för 100 kilogram. Ämbetsverken ha icke funnit anledning till erinran mot detta förslag.

I fråga om anmärkningen till nr 223 har i alternativ I föreslagits, att nu gällande undantag för hexametylentetramin skulle utgå, då denna vara ej längre skulle bliva hänförlig till nämnda nummer. Med hänsyn till tulltaxeringen av blandningar, innehållande hexametylentetramin, anse ämbetsverken i likhet med Sveriges kemiska industrikontor, att anmärkningen bör kvarstå i dess nuvarande lydelse.

Som av det anförda framgår skulle visserligen alternativ I med de av ämbetsverken föreslagna ändringarna i en del fall medföra mindre tullhöjningar. Dessa böra emellertid betraktas i sammanhang med de i många fall ganska betydande tullsänkningar i fråga om andra varuslag, som samtidigt skulle inträda.

Med de ändringar, som ovan angivits, skulle tulltaxan enligt i alternativ I framlagt förslag på ifrågavarande område förslagsvis erhålla följande ändrade lydelse:

		Tull för 100 kg kronor
205	Nitrobensol (mirbanolja) samt mono- och dinitrotoluol; ävensom koltetraklorid, tetrakloretan, tri- och perkloretylen samt kloroform	E 10:—
	Metyl-, propyl-, butyl-, amyl-, hexyl-, heptyl-, oktyl-, bensyl- och diacetonalkohol; formaldehyd (formalin), acet-, par- och krotonaldehyd, aceton, metyletylketon, dietylketon och acetonolja; furfurol och dess hydreringsprodukter; cyklohexanon och metylcyklohexanon samt hexametylentetramin och kloramin; ävensom tributyl-, trifenyl- och trikresylfosfat:	
211	cyklohexanon och metylcyklohexanon samt butylalkohol	N fritt
212: 1	formalin i vattenlösning	N 15:—
212: 2	formalin i fast form samt hexametylentetramin och kloramin	E 50:—
213	andra slag	N 20:—
	<i>Anm.</i> För aceton, som är avsedd uteslutande såsom lösningsmedel vid tillverkning av cellofanliknande folier, skall tull icke utgå.	
215	Bensylbensoat, acetater, formiater, propionater och stearater av oktylalkohol och lägre envärdiga alifatiska alkoholer samt av furfurylalkohol, cyklohexanol och metylcyklohexanol; etrar och estrar av glykoler och glycerin, samt estrar av glykol-, mjölk-, oxal-, adipin-, ftal-, citron- och vinsyra, ej särskilt nämnda; ävensom andra estrar med tillsats av minst 10 % toluol, xylool eller dylikt	N 30:—

Den i reservationen omnämnda framställningen rörande tullfrihet för metaldehyd har gjorts av Meta bränsle aktiebolag. I gemensamt utlåtande den 24 februari 1940 hava *kommerskollegium* och *generaltullstyrelsen* hemställt, att framställningen icke måtte föranleda någon åtgärd.

Såsom kommerskollegium erinrat har frågan om tullen å kloramin upptagits till behandling jämväl i annat sammanhang. Härvid åsyftas en från aktiebolaget Bofors Nobelkrut till handelsdepartementet inkommen framställning om höjning av tullen å nämnda varuslag genom utbyte av den nuvarande värdetullen om 15 procent mot en viktull av 60 kronor för 100 kilogram. Över berörda framställning har *kommerskollegium* den 1 mars 1939 avgivit infordrat utlåtande. Därav framgår bland annat, att enligt av kollegium inhämtade upplysningar kloramin av ungefär samma kvalitet som den, vilken tillverkas av sökandebolaget, vid sistnämnda tidpunkt av utländska firmor såldes till ett pris av 2.25—2.30 kronor för kilogram fritt förtullat Stockholm, vilket pris understeg det beräknade självkostnadspriset för den inhemska tillverkningen. Den betydelse, som borde tillmätas kloramin såväl i fredstid såsom desinfektionsmedel som ock i händelse av krig såsom avgasnings- och saneringsmedel mot senapsgas, gjorde att en inhemska tillverkning i ej alltför ringa omfattning finge anses vara av största vikt. Under sådana förhållanden finge det anses skäligt, att industrien genom en lämpligt avpassad tullbeskattning skyddades gentemot en ofta övermäktig utländsk priskonkurrens, samtidigt som dock en fördyring av varan i möjligaste mån borde försöka undvikas. Under hänvisning till att den gällande värdetullen tidigare motsvarat en belastning av i runt tal 50 kronor för 100 kilogram och då syftet med den föreslagna ändringen knappast skulle kunna ernås med en lägre tullsats, ansåge kollegium sig böra förordna en viktull av angivna storlek.

I den av generaltullstyrelsen gjorda framställningen om en tulltaxerevision har styrelsen såsom exempel på varuslag, beträffande vilka en ändring av gällande tullbestämmelser vore av behovet påkallad, anfört lösningsmedel för lacker och fernissor. Förslag till vissa ändringar av tullarna å nämnda varor har ock framlagts av de sakkunniga, som emellertid kommit till olika uppfattningar beträffande det lämpligaste sättet för frågans lösning. Jämväl ämbetsverken hava uttalat skiljaktiga meningar härom. Det förslag, som framlagts i det av kommerskollegium och generaltullstyrelsen gemensamt avgivna utlåtandet, avviker sålunda i viktiga avseenden från det förslag, som reservationsvis framförts av kommerskollegii representanter. Jag anser mig kunna begränsa mitt uttalande till dessa båda förslag, som vart för sig åtföljas av fullständig motivering.

Vad först beträffar det i ämbetsverkens gemensamma utlåtande framlagda förslaget avser detsamma uteslutande tullarna å lacklösningsmedel. Vid ett genomförande av detta förslag skulle praktiskt taget alla sådana lösningsmedel, som på grund av gällande tulltaxebestämmelser måste beläggas med de höga tullarna av 400 eller 500 kronor för 100 kilogram, kunna införas mot den för lacklösningsmedel i allmänhet fastställda tullen av 30 kronor för 100 kilogram. Detta har i förslaget åstadkommit på det sätt, att den tulltaxerubrik, som omfattar dessa lägre tullbeskattade lösningsmedel — nr 215 — underkastats viss omformulering och komplettering.

Departements-
chefen.

Vidkommande därefter det av kommerskollegii representanter avgivna förslaget har detta i vissa fall gått ännu längre i fråga om nedsättning av tullarna på lacklösningsmedel. Emellertid innefattar nämnda förslag icke endast lacklösningsmedel utan avser även åtskilliga andra varuslag, för vilka det nuvarande tullskyddet skulle i större eller mindre mån jämkas.

Av de båda förslagen har jag funnit mig böra biträda det förstnämnda, vilket uteslutande åsyftar att undanröja de av generaltullstyrelsen påtalade oformligheterna i tullbeskattningen av lösningsmedel och som enligt mitt förmenande på ett fullt tillfredsställande sätt även tillgodoser detta syfte. Beträffande anledningen till att jag icke kunnat ansluta mig till det senare, mera omfattande förslaget vill jag framhålla följande.

Sistberörda förslag innebär bland annat, att ett flertal varor, som nu falla under samlingsrubriken för kemiska preparat, nr 223, och draga tull av 15 procent av värdet, skulle utbrytas ur sagda tulltaxenr och i stället beläggas med viktullar av olika storlek. Syftet härmed har angivits vara, förutom åstadkommandet av en ur systematisk synpunkt mera tillfredsställande indelning av hithörande varuslag, jämväl önskemålet att ernå ett bättre avpassat tullskydd. I fråga om vissa varor har åsyftats en sänkning och beträffande andra en höjning av den nu utgående tullen. Emellertid torde, till följd av de efter krigsutbrottet inträffade pridförskjutningarna, denna fråga numera hava kommit i ett delvis annat läge. Bland de varuslag, för vilka ett ökat tullskydd ansetts motiverat, har särskilt framhållits kloramin, som enligt förslaget skulle beläggas med tull av 50 kronor för 100 kilogram. Enligt vad jag inhämtat har emellertid efter förslagets framläggande priset å kloramin stigit i sådan grad, att den nuvarande värdetullen om 15 procent kan beräknas motsvara lägst 50 och högst 72 kronor för 100 kilogram. Beräkningen grundar sig på leveransanbud, som under sista tiden avgivits av olika importörer av tysk och amerikansk vara. För den inhemska tillverkningsen skulle sålunda förslagets genomförande åtminstone för närvarande ställa sig direkt ofördelaktigt. Även beträffande vissa andra varuslag än kloramin finns det anledning antaga, att förslaget, i stället för att leda till förbättring av tullskyddet, i nuvarande läge skulle medföra en motsatt verkan. Dessa omständigheter liksom svårigheten överhuvud taget att under rådande förhållanden kunna överblicka konsekvenserna av förslaget hava gjort, att jag icke ansett mig kunna förorda en så genomgripande förändring av tullskyddet, som avses med detta förslag.

Gelatin och gelatinlim. För gelatin i folier med en medelvikt av högst 8 gram för 100 cm² utgår enligt tulltaxenr 282 (statistiskt nr 621) tull med 170 kronor för 100 kilogram. Gelatin i folier med högre medelvikt ävensom gelatin i form av pulver eller korn hänföras däremot till tulltaxenr 278 (statistiskt nr 614) och draga en tull av 20 kronor för 100 kilogram. I förra fallet beräknas tullvikten efter den verkliga nettovikten med tillägg av visst emballage, i senare fallet efter den legala nettovikten, varmed avses den vikt, som erhålles genom att från bruttovikten draga den i taratariffen fastställda

taran. I förstnämnda fallet torde tullen, beräknad efter varans verkliga nettovikt, komma att uppgå till ungefärligen 190 kronor för 100 kilogram. Hänsyn tages icke till varans kvalitet, såsom större eller mindre grad av renhet, utan tulltaxeringen blir beroende av den form, vari varan inkommer. För gelatin i tunna folier utgår sålunda tull med 9—10 gånger högre belopp än för gelatin av samma kvalitet i tjocka folier eller i pulver.

I en den 10 november 1939 dagtecknad skrift har aktiebolaget Svenska Naxos hemställt om ändrade bestämmelser rörande tulltaxeringen av gelatinlim eller gelatin i folier och i sådant avseende anfört bland annat följande:

För tillverkning av slippapper och slipduk användes vid bolagets fabrik ett speciellt läderlim, benämnt gelatinlim. Detta lim, som förekomme i kakor eller blad, hade tidigare alltid tullbelagts enligt nr 278 i tulltaxan med en tullsats av 20 kronor för 100 kilogram. Genom limindustriens utveckling vore det numera möjligt att erhålla limmet i tunnare kakor — med en vikt av 6—10 gram för 100 cm² — än vad tidigare varit fallet. Detta medförde avsevärda tekniska fördelar, i det att limmet kunde uppblötas på kortare tid och bleve betydligt jämnare. Då limkakorna komme ned i en medelvikt av högst 8 gram för 100 cm², bleve limmet emellertid enligt tulltaxenr 282 belagt med den orimligt höga tullen av 170 kronor för 100 kilogram. Denna tullsats vore uppenbarligen endast avsedd att drabba de tunna gelatinfolier, vilka användes vid tillredning av vissa matvaror, och alls icke gelatinlim för industriens behov. Detta framginge också med full tydlighet av den motivering, som 1906 års tullkommitté lämnat för nuvarande tulltaxenr 282. Enligt uttryckligt uttalande av kommittén vore nämligen den högre tullsatsen avsedd att drabba endast sådant gelatinfabrikat, som inkomme i form av papperstunna blad, d. v. s. den gelatin som hade sin huvudsakliga användning inom hushållen, varemot s. k. gelatinlim, som infördes i något tjockare folier och som hade avsevärd industriell användning, borde tullbehandlas som lim, andra slag. Den av kommittén föreslagna och ännu gällande viktgränsen av 8 gram för 100 cm² hade sålunda medfört ett icke avsett resultat. Vid en viktundersökning, som bolaget företagit beträffande i öppna marknaden inköpt gelatin för hushållsändamål, hade det visat sig, att denna produkt i allmänhet hade en vikt av 1.4—1.5 gram för 100 cm². Därav framginge, att den i tulltaxan fastställda viktgränsen utan att skada den inhemska gelatinfabrikationens berättigade intressen syntes kunna avsevärt sänkas, förslagsvis till 4 gram för 100 cm². Det av bolaget införda gelatinlimmet vore varken lukt- eller smakfritt och kunde sålunda icke användas för tillredning av födoämnen. Därest nämnda förslag icke skulle visa sig genomförbart, kunde frågan för bolagets vidkommande även lösas på det sättet, att till tulltaxenr 282 fogades en anmärkning av innehåll, att gelatinlim, avsett uteslutande för slipmedelsindustriens behov, skulle hänföras till tulltaxenr 278.

Över framställningen hava kommerskollegium och generallullstyrelsen den 27 februari 1940 avgivit infortrat utlåtande, varvid fogats ett från Sveriges kemiska industrikontor inhämtat yttrande.

Sveriges kemiska industrikontor anför, att den av 1906 års tullkommitté förordade viktgränsen av 8 gram för 100 cm² ursprungligen torde ha varit utan betydelse ur teknisk synpunkt, enär tekniskt lim tidigare aldrig förekommit i annat än tjocka kakor. Då detta förhållande nu ändrats, borde viktgränsen sänkas, och funne industrikontoret den av bolaget föreslagna

viktgränsen av 4 gram för 100 cm² lämplig. Ändringen komme icke att träffa den inhemska tillverkningen av hushållsgelatin, vilket varuslag hade en betydligt lägre vikt per ytenhet. De för tekniska ändamål avsedda limfolierna vore varken lukt- eller smakfria och kunde icke förväxlas med gelatinfolier för hushållsändamål.

Jämväl ämbetsverken anse, att framställningen bör tillmötesgå, men äro av olika mening beträffande sättet för ändringens genomförande.

Kommerskollegium anför för sin del följande:

Gelatin i tunna folier tillverkas inom landet vid endast ett fabriksföretag. Produktionen uppgår till cirka 40 å 45,000 kilogram per år, medan motsvarande import uppgår till ungefärligen halva nämnda kvantitet. Folierna ha va i allmänhet en längd och bredd om 22 å 23 respektive 7 å 8 cm och förekomma vid import vanligen i förpackningar om 500 gram netto. Vikten å folierna varierar allt efter kvaliteten och uppgår för de vanligaste fyra kvaliteterna till cirka 0.8; 1.1; 1.3 och 1.5 g för 100 cm². Importpriset å från Danmark — vilket land producerar mer än dubbla den svenska tillverkningskvantiteten — importerad vara har för kommerskollegium uppgivits vara respektive 4: —, 3: —, 2: 50 och 2: 10 kronor för kilogram. Beräknat å varans nettovikt uppgår sålunda tullen för gelatin i tunna folier, statistiskt nr 621, till nära 50 å 90 procent av varans importvärde. För gelatin i tjocka folier eller gelatin i pulver, statistiskt nr 614, torde motsvarande tullskydd kunna beräknas till ungefärligen 10 å 15 procent.

Trots de fördelar, som en användning av gelatin i tunna folier medför för industrien, har denna mer och mer tvingats att övergå till gelatin i pulver eller till gelatin i tjocka folier. Sålunda förekommer inom konditoribranschen samt inom bland annat choklad- och konfityr- och den egentliga livsmedelsindustrien en förhållandevis stor import av gelatin av medelgod kvalitet i tjocka folier eller kakor med en medelvikt av cirka 10 å 15 g för 100 cm².

Gelatin i tunna folier finner fortfarande sin största användning inom hushållen. Enligt vad som för kommerskollegium uppgivits skulle folier vägande nämnvärt mer än nu vanligen förekommande — även om priset komme att ställa sig något gynnsammare — dock knappast komma att erhålla någon större användning inom hushållen.

På grund av de fördelar, som användningen av gelatin i folier vägande något mindre än 8 g för 100 cm² otvivelaktigt skulle komma att medföra för olika industrier, finner kollegium skäligt, att tulltaxan i berörda del jämväl ändras i enlighet därmed. En sådan ändring synes kollegium även vara möjlig att genomföra, utan att den inhemska gelatintillverkningen för hushållsändamål därigenom skulle komma att behöva nämnvärt beröras.

Med hänsyn till den förhållandevis höga tull, som för närvarande utgår för tunna gelatinfolier, skulle en generell nedsättning av denna tull enligt kollegii åsikt verksamt kunna bidra till att kostnaden för gelatinförbrukningen även inom slipmedelsindustrien skulle komma att icke oväsentligt minska. På grund av nuvarande onormala förhållanden på handelns område anser sig kollegium dock icke böra förorda en sådan åtgärd. Vid ett ställningstagande till de av sökanden alternativt framförda förslagen finner kollegium i likhet med kemikontoret en nedsättning av viktgränsen för gelatinfolier från 8 till 4 g för 100 cm² vara en åtgärd, som skulle medföra fördelar icke blott för slipmedelsindustrien utan även för andra industrier, som för sina tillverkningar äro i behov av folier vägande något mindre än 8 g per ytenhet. Kollegium syftar härvid även på den fotografiska industrien,

där i vissa fall *flagor* av gelatinfolier finna användning. Dylika flagor, som för närvarande draga den högre tullen, skulle efter en sänkning av viktgränsen komma att tulltaxeras som gelatinlim och därigenom jämväl komma i åtnjutande av den lägre tullen.

Beträffande förslaget att i tulltaxan intaga en anmärkning med bestämmelse att gelatinlim, som vore avsett uteslutande för slipmedelsindustriens behov, skulle hänföras till annat nummer med lägre tull, hyser kollegium principiellt den uppfattningen, att intagandet i tulltaxan av anmärkningar med bestämmelser om undantag från i regel utgående tullsats i görligaste mån bör undvikas. Kontroll å riktigheten av lämnade uppgifter, som skola ligga till grund för undantagstullen, torde nämligen vanligen ej kunna utövas. Kollegium anser därför, att dylik åtgärd bör inskränkas till att gälla sådana varor och varugrupper, i fråga om vilka annan utväg svårigen kan ifrågakomma.

I överensstämmelse med vad sålunda anförts föreslår kommerskollegium, i likhet med Sveriges kemiska industrikontor, att viktgränsen för till tulltaxenr 282 hänförliga folier av gelatin sänkes från 8 till 4 gram för 100 cm².

Generaltullstyrelsen yttrar:

Styrelsen har ej kunnat undgå att hysa vissa betänkligheter mot en generell nedsättning av tullen å gelatinfolier med en medelvikt för 100 cm² överstigande 4 g men icke överstigande 8 g, enär en dylik nedsättning torde innebära risk för att det tullskydd, som avsetts för hushållsgelatin — varmed torde få likställas smak- och luktlös gelatin för livsmedelsberedning — kan komma att i viss mån eluderas. Det har därför för styrelsen framstått såsom mera ändamålsenligt, att den i föreliggande framställning påyrkade tullnedsättningen åvägabringas genom ett förfarande, som ansluter sig till bolagets alternativt framlagda förslag av innebörd, att till tulltaxenr 282 fogas en anmärkning, innefattande visst undantag från den regelmässiga tullbeskattningen av till detta nummer hänförliga varor. Härvid förutsättes, att 21 § kungörelsen den 29 november 1929 (nr 373) med tillämpningsföreskrifter till tulltaxeförordningen kompletteras med bestämmelse om avlämnande av förbrukningsintyg för nu omhandlade vara såsom villkor för åtnjutande av den lägre tull, som enligt anmärkningen skulle utgå i vissa fall.

Styrelsen är visserligen, i likhet med kommerskollegium, principiellt av den uppfattningen, att man såvitt möjligt bör undvika intagandet i tulltaxan av anmärkningar med bestämmelser, enligt vilka viss tullnedsättning medges på grund av den införda varans tillämnade användning. För ernående av en rättvis tullbeskattning har ett dylikt förfaringssätt likväl i ganska många fall visat sig vara ofrånkomligt. Förfarandet bör emellertid enligt styrelsens uppfattning inskränkas till sådana fall, där det kan förutsättas, att större svårigheter icke uppkomma för tullverket vid utöandet av kontrollen därå, att den medgivna lättnaden i tullbeskattningen icke missbrukas.

Till ett flertal nummer i gällande tulltaxa finnas också fogade anmärkningar med bestämmelser om nedsättning under vissa förutsättningar av i regel utgående tull. Då fråga härvid är om varor, som införas för förbrukning inom mera avgränsade verksamhetsområden, hava dylika bestämmelser icke föranlett nämnvärda svårigheter vid tillämpningen, och missbruk hava, så vitt styrelsen har sig bekant, icke kunnat påvisas. Styrelsen vill även erinra därom, att tullrestitutionsförfarandet i stor utsträckning är grundat på avlämnandet av intyg av skilda slag.

I det nu aktuella fallet, som har avseende å endast ett mindre antal industrier, föreligger enligt styrelsens uppfattning fullt tillfredsställande garanti för att en eventuell tullnedsättning, reglerad genom till vederbörligt tulltaxe-

nummer fogad anmärkning, icke kommer andra varuslag till del än sådana, för vilka den avsetts.

Sådant för slipmedelsindustriens behov avsett gelatin, som avses i den föreliggande framställningen, torde ofta importeras i form av sönderbrutna bitar av folier utav mycket ringa dimensioner. Fastställandet av denna varas vikt per 100 cm² innebär ur tullteknisk synpunkt betydande svårigheter. Styrelsen finner denna omständighet utgöra ytterligare ett skäl för att den ifrågasatta tullnedsättningen åvägabringas på sätt styrelsen ovan förordat.

I förevarande sammanhang har det syns styrelsen lämpligt, att till omprövning jämväl upptages frågan om tullen å vissa av sönderbrutna gelatinfolier bestående flagor, avsedda att användas vid tillverkning av emulsion för fotografisk film, fotografiska plåtar och fotografiskt papper. Dyliga flagor, vilka bestå av tämligen orient, för livsmedelsberedning otjänligt gelatin och vilka befunnits hava en medelvikt av 3—7 g för 100 cm², hava vid tulltaxering hänförs till tulltaxenr 282 med en tull av 170 kronor för 100 kilogram. Med hänsyn till sin beskaffenhet och tillämnade användning synes enligt styrelsens mening denna vara böra i tullbeskattningshänseende likställas med i föreliggande framställning avsett varuslag. Av skäl, som ovan anförts angående den lämpligaste formen för nedsättning av tullen å sistnämnda varuslag, synes jämväl i fråga om här omförmälda gelatinflagor eventuell tullnedsättning böra åvägabringas genom föreskrift i till tulltaxenr 282 fogad anmärkning.

I anslutning härtill förordar generallullstyrelsen, att till tulltaxenr 282 fogas en anmärkning av innehåll att gelatinfolier, avsedda uteslutande för användning inom slipmedelsindustrien eller vid framställning av emulsion för ljuskänsliga fotografiska hinner, icke skola inbegripas under sagda nummer utan hänföras till tulltaxenr 278.

Efter det ämbetsverkens utlåtande avgivits har filosofie doktorn Carl Setterberg, såsom ägare av Stockholms gelatinfabrik, till finansdepartementet inkommit med en skrift, däri anförts, att det av kommerskollegium framlagda förslaget skulle förorsaka den svenska gelatinindustrien så stor skada, att dess fortfarande bestånd skulle bliva hotat, varemot generallullstyrelsens förslag syntes kunna tillfredsställa alla parterns önskemål.

Departements-
chefen.

Såsom framgår av den lämnade redogörelsen, har den vid tulltaxenr 282 stadgade tullsatsen för tunnare gelatinfolier aldrig varit avsedd att träffa sådant gelatinlim för industriell användning, varom i framställningen är fråga. Med hänsyn härtill och då de nuvarande tullbestämmelserna uppenbarligen utgöra hinder för ett utnyttjande av de stora fördelar i tekniskt avseende, som användningen av tunnare limkakor medför, torde bestämmelserna nu böra ändras.

Då det icke synes uteslutet, att en allmän nedsättning av tullen för gelatinfolier, vägande över 4 men högst 8 gram för 100 cm², kan komma att medföra olägenheter för den inhemska gelatinindustriens intressen, anser jag försiktigheten bjuda, att ändringen genomföres i enlighet med det av generallullstyrelsen förordade alternativet. Härigenom undvikas även de svårigheter, som enligt vad styrelsen framhållit i vissa fall äro förbundna med fastställandet av varans vikt per ytenhet.

Frågan om erforderlig ändring av de i administrativ ordning utfärdade tillämpningsföreskrifterna till tulltaxeförordningen torde senare få anmälas för Kungl. Maj:t.

Syntetisk kautschuk. I tulltaxan göres nu viss skillnad mellan naturlig och konstgjord kautschuk. Den oarbetade naturliga produkten faller under nr 323 (statistiskt nr 692) och är fri från tull, under det att konstgjord mjuk kautschuk är upptagen i nr 324 (statistiskt nr 694), med tull av 15 kronor för 100 kilogram. Enligt ordalydelsen i överrubriken till de följande numren inom taxans avdelning VIII (tulltaxenr 325—336:3, statistiska nr 695—711) skola emellertid arbeten av konstgjord mjuk kautschuk tulltaxeras på samma sätt som motsvarande arbeten av naturlig kautschuk.

Uttrycket »konstgjord mjuk kautschuk» infördes i tulltaxan år 1911, och man avsåg med nämnda uttryck då närmast oljekautschuk eller s. k. faktis.

Med naturlig kautschuk likställs nu i tullhänseende viss syntetisk kautschuk, nämligen sådan som vid undersökning av tullmyndigheterna befinnes stå naturkautschuken nära i kemiskt avseende. Till förut nämnda tulltaxenr 323 hänföras sålunda Metyl- och Isoprenkautschuk liksom även s. k. Bunakautschuk, vilka varor framställas i Tyskland. De konstgjorda produkter, som förekomma i marknaden under benämningarna Neoprene, Dupren och Sowpren, tulltaxeras däremot enligt nr 324. Sistnämnda varor äro föremål för tillverkning huvudsakligen i Amerikas förenta stater och i Ryssland. Till nr 324 har även hänförts Perbunan, men enligt beslut av generaltullstyrelsen likställs denna vara numera med naturkautschuken. Såsom konstgjord mjuk kautschuk tulltaxeras vidare en del andra närstående produkter, exempelvis Thiokol.

Vissa av de på syntetisk väg framställda kautschukprodukterna skilja sig något från varandra med avseende å den kemiska konstitutionen. Utgångsmaterialet kan emellertid vara detsamma. I viss mån torde olikheterna vara av betydelse så till vida, att de göra produkterna särskilt lämpade för användning inom speciella områden. De ämnen, om vilka nu är fråga, kunna emellertid i stort sett nyttjas för samma ändamål som naturlig kautschuk. Med anledning härav hava de sakkunniga funnit lämpligt, att de olika syntetiska produkterna sammanföras i en rubrik och i tullhänseende helt likställas med naturlig kautschuk. I överensstämmelse härmed har föreslagits, att syntetisk kautschuk, såsom skett i den internationella tullnomenklaturen, särskilt omnämnes i tulltaxan och upptages i samma rubrik som oarbetad naturlig kautschuk. Genom vidtagandet av en sådan ändring skulle artiklarna Neoprene, Dupren och Sowpren samt Thiokol med flera bliva likställda med Bunakautschuken, vilken, såsom förut nämnts, nu är fri från tull.

Under förutsättning att syntetisk kautschuk i enlighet med nämnda förslag särskilt upptages i tulltaxan, bör uttrycket »konstgjord mjuk kautschuk» i nr 324 och i överrubriken till nr 325—336:3 enligt de sakkunnigas mening icke lämpligen bibehållas. På grund härav har föreslagits, att i stäl-

let för nämnda uttryck införas orden »faktis och andra dylika ersättningsmedel för kautschuk».

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* hava icke framfört någon erinran mot de sålunda föreslagna tulltaxeändringarna. Emellertid framhålla ämbetsverken, att tvenne företag inom gummiindustrien hava ansett att faktis, såsom utgörande en råvara, i likhet med syntetisk kautschuk borde hänföras till nr 323 och sålunda vara tullfri. Ämbetsverken finna denna synpunkt beaktansvärd men anse sig icke utan närmare utredning kunna förorda ett borttagande av tullen å denna vara.

*Departements-
chefen.*

De föreslagna ändringarna innebära väsentligen en av den tekniska utvecklingen betingad modernisering av tulltaxan, mot vilken jag icke har något att erinra. Den av ämbetsverken berörda frågan om tullbeskattningen av s. k. faktis synes icke kunna upptagas till behandling i detta sammanhang.

Kautschuk, upplöst m. m. Kautschuk, upplöst eller i degform, är upptagen i tulltaxenr 324 (statistiskt nr 694). Tullen utgår med 15 kronor för 100 kilogram och skall beräknas efter nettovikten med tillägg av visst emballage. De sakkunniga hava föreslagit, att kautschuk av dylikt slag, vilken inkommer i käril eller förpackning vägande brutto mindre än 500 gram, skall åsättas en tull av 50 kronor för 100 kilogram. Till stöd för detta förslag hava de sakkunniga anfört i huvudsak följande:

Upplöst kautschuk, som i handeln vanligen benämnes gummilösning eller solution, införes i såväl större som mindre förpackningar. I senare fallet utgöres emballaget i regel av lackerade blytuber. Dessa äro i och för sig hänförliga till tulltaxenr 927 (statistiskt nr 1640:1) och draga en tull av 85 kronor för 100 kilogram. Tullsatsen för själva blytuberna är sålunda i det närmaste sex gånger så stor som tullsatsen för de fyllda tuberna. I fråga om mindre tuber med gummilösning plägar vikten av emballaget uppgå till ungefär hälften av vikten å hela varan. Av det anförda framgår att tullen å de fyllda tuberna lämnar kompensation endast för en mindre del av tullen å emballaget och att den inhemska tillverkningen av gummilösning i mindre tuber icke åtnjuter något som helst tullskydd. Gällande bestämmelser på området äro sålunda uppenbarligen mycket ogynnsamma för nämnda tillverkning, vilket förhållande själfvallet ofördelaktigt återverkar på den framställning av tuber, som förekommer inom landet. Den oformlighet, som här berörs, synes vara av den art, att en rättelse måste anses påkallad.

Olika åtgärder kunna härvid komma i fråga. Viss minskning i tullbelastningen för ifrågavarande tillverkning skulle kunna vinnas genom sänkning av tullen å tuberna, men en sådan åtgärd skulle medföra ökade olägenheter för den inhemska emballageindustrien. Om man tager i övervägande de olika möjligheter att vinna rättelse i berörda missförhållande, som föreligga, synes en uppdelning av tulltaxenr 324 i tvenne rubriker vara att förorda. Den ena rubriken, nr 324: 1, torde i sådant fall böra omfatta förpackningar, vägande brutto 500 gram eller däröver, med nu gällande tull, och den andra rubriken, nr 324: 2, mindre förpackningar med högre tull. Båda rubrikerna böra emellertid omfatta såväl upplöst kautschuk som kautschuk i degform, enär vissa svårigheter i tulltekniskt avseende eljest skulle kunna uppstå vid tillämpningen.

De sakkunniga övergå därefter till att lämna en redogörelse för de tullbeskattningsnormer, som tidigare tillämpats för varan i fråga eller ännu gälla beträffande vissa likartade varor. Nämnda redogörelse synes avsedd att påvisa, att den oformlighet i tullbeskattningen, som består däri, att tullen å de fyllda tuberna utgör endast en mindre del av tullen å de tomma tuberna, får anses hava i viss mån berott på ett förbiseende.

I detta sammanhang hava de sakkunniga föreslagit, att i askar och påsar inkommande material av kautschuk eller andra ämnen för reparation av ringar och slangar till automobiler, motorcyklar och velocipeder, vilket material för närvarande allt efter beskaffenheten tulltaxeras efter ett flertal olika nummer i tulltaxan, måtte i syfte att ernå en förenklad och mera likformig tulltaxering upptagas tillsammans med upplöst kautschuk i småförpackningar under nr 324: 2. Detta förslag är avgivet under förutsättning att tullen vid denna rubrik fastställles till 50 kronor för 100 kilogram. Enligt vad de sakkunniga framhålla skulle i dylikt fall införandet av nämnda enhetliga tullsats för varorna i fråga i stort sett icke innebära någon ändring i den nuvarande tullbeskattningen.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* hava icke haft något att erinra mot de sålunda avgivna förslagen.

Såsom framgår av den lämnade redogörelsen, kan med nuvarande bestämmelser upplöst kautschuk i mindre förpackningar införas mot en tull, som väsentligt understiger den för enbart förpackningarna fastställda tullsatsen. Denna oformlighet i tullbeskattningen bör uppenbarligen undanröjas, och jag har icke något att erinra mot att detta, på sätt de sakkunniga föreslagit, sker genom höjning av tullen å kautschuk i småförpackningar från 15 till 50 kronor för 100 kilogram. Samtidigt med att denna ändring genomföres torde även böra vidtagas de ändringar med avseende å tullarna för reparationsmaterial av kautschuk och andra ämnen, som av de sakkunniga förordats.

*Departements-
chefen.*

Spolpipor av papper, impregnerade med bakelit. Spolpipor, som användas för uppspolning av garn, utgöra en betydande förbrukningsartikel inom textilindustrien. I gällande tulltaxa äro spolpipor av trä upptagna under nr 346 (statistiskt nr 771), med tull av 20 kronor för 100 kilogram. Spolpipor av papp eller papper finnas särskilt nämnda i nr 379 (statistiskt nr 865), med tull av 8 kronor för 100 kilogram, vartill från och med den 12 maj 1938 kommer en tilläggstull med samma belopp. För vissa ändamål begagnas emellertid rörformiga spolpipor av papp eller papper, som impregnerats eller på annat sätt behandlats med bakelit, varefter piporna ofta på utsidan överdragits med fernissa. Dessa tulltaxerades tidigare efter vad för spolpipor av papp eller papper var bestämt men hava sedan år 1935, då i taxan upptogs en särskild rubrikgrupp för bakelit och vissa arbeten därav, hänförts till nr 1110: 2 (statistiskt nr 2037: 2), vilket omfattar plattor och rör av sistnämnda material, med tull av 50 kronor för 100 kilogram.

I en till Kungl. Maj:t ingiven framställning, som överlämnats till de sakkunniga för att tagas i övervägande vid utredningsuppdragets fullgörande, har Svenska bomullsfabrikantföreningen hemställt, att bakelitimpregnerade spolpipor måtte, såsom tidigare varit fallet, tulltaxeras som spolpipor av papper. Såsom stöd för denna hemställan anföres, bland annat, att varorna i fråga huvudsakligen bestå av papper och endast till mindre del av bakelit.

Med avseende å denna framställning anföra de sakkunniga i huvudsak följande:

Inhämtade uppgifter utvisa, att den för bakelitimpregnerade spolpipor nu gällande tullen, 50 kronor för 100 kilogram, motsvarar ungefär 25 procent av importvärdet. Att upprätthålla så hög tull för dessa pipor, som utgöra en nödvändig förbrukningsartikel för textilindustrien, synes knappast befogat, i synnerhet som varan i fråga enligt uppgift icke är föremål för tillverkning inom landet. I anledning härav hava vi föreslagit, att spolpipor, impregnerade med bakelit, likställas med vanliga spolpipor av papper och beläggas med tull och tilläggstull av tillhoppa 16 kronor för 100 kilogram. För detta ändamål erfordras ett tillägg i nr 379 angående impregnering med bakelit, och detta tillägg torde lämpligen böra avse även den i samma nummer upptagna, spolpipor närstående artikeln bobiner. I och för genomförandet av ovannämnda förslag kräves ändring jämväl i förordningen den 6 maj 1938 (nr 157) med ytterligare tillägg till gällande tulltaxa.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* hava lämnat de sålunda avgivna förslagen utan erinran.

*Departements-
chefen.*

Den av 1938 års riksdag införda tilläggstullen å spolpipor av papp eller papper var avsedd att bereda ökat skydd mot utländsk konkurrens för den tillverkning av nämnda varor, som sedan ett tiotal år tillbaka bedrivits inom landet. Den stegrade tullbelastning, som den svenska textilindustrien genom berörda tullförhöjning fått vidkännas för en viktig förbrukningsartikel, skulle i viss mån komma att uppvägas av den föreslagna sänkningen av tullen å bakelitimpregnerade spolpipor. Då detta senare slag av spolpipor icke är föremål för inhemsk tillverkning och enligt uppgift icke heller i mera avsevärd mån utgör en konkurrentartikel till de vanliga spolpiporna av papp eller papper, finner jag mig böra tillstyrka den föreslagna tullsänkningen.

Långfibrigt konstsilke och varor därav. Under de senare åren hava vid olika tillfällen framförts önskemål om en allmän nedsättning av gällande finanstillar å konstsilke och därav framställda varor. Såsom skäl för en sådan tullnedsättning har huvudsakligen åberopats, att konstsilkeprodukterna icke längre äro att betrakta såsom lyxvaror utan måste anses vara nödvändighetsartiklar i lika mån som exempelvis ylle- och bomullsvaror. Med utgångspunkt från en av Sveriges grossistförbund i ämnet gjord framställning till Kungl. Maj:t, vilken framställning överlämnats till de sakkunniga för att tagas under övervägande vid fullgörande av deras uppdrag, hava de sakkunniga upptagit denna fråga till närmare undersökning och beträffande densamma anfört bland annat följande:

Alltsedan det egentliga, långfibriga konstsilket började tillverkas fabriksmässigt, hava därav framställda artiklar i tullbeskattningsavseende jäm-

ställt med varor av naturligt silke. Undantag har dock gjorts för helsiden- vävnader och helsidenband av konstsilke, vilka belagts med lägre tull än motsvarande artiklar av naturligt silke. De tullsatsen, som nu gälla för konstsilkegarn i fabriksuppläggningar och för några av de mest betydande artiklarna av konstsilke, angivas i följande sammanställning, i vilken även till jämförelse upptagits de tullsatsen, som tillämpades före år 1921, efter vilken tidpunkt flera ändringar vidtagits, vilka i stort sett utgjort ett led i den höjning av vissa finanstullar, som genomförts.

Tulltaxe- nr	Statistiskt nr	V a r u s l a g	Nu gällande tull (jämte tilläggstull) för 100 kg kronor	Förut gäl- lande tull för 100 kg kronor
ur 399	921—922	Konstsilkegarn i fabriksuppläg- ningar	500:—	200:—
		Vävnader av konstsilke:		
477	1013	helsiden	1,500:—	600:—
ur 480	ur 1017	halvsiden	1,000:—	300:—
		Band av konstsilke:		
542	1080	helsiden	1,500:—	600:—
ur 544	ur 1082	halvsiden	1,000:—	300:—
ur 552	ur 1093	Strumpstolsarbeten o. dyl. av konst- silke	3,000:—	900:—
	—1094			

Tullen för konstsilkegarn blev år 1932 höjd på det sätt, att garnet i fråga åsattes en särskild tilläggstull av 300 kronor för 100 kilogram. Samtidigt med att denna tilläggstull infördes, belades inom landet tillverkat silke med en till samma belopp uppgående accis. Den sammanlagda tullen och tilläggstullen å det slag av konstsilkegarn, som är föremål för den största importen, nämligen garn i fabriksuppläggningar, motsvarar nu omkring 100 procent av införselvärdet å varan. Efter frånräknande av tilläggstullen, d. v. s. den del av den sammanlagda tullen, som motsvarar accisen, uppgår tullen till omkring 40 procent av nämnda värde. Vad beträffar vävnader och strumpstolsarbeten, bestående av eller innehållande konstsilke, torde de nominella tullarna genomsnittligt taget motsvara ungefär 60 procent respektive 45 procent av införselvärdet. Den höga tullen å materialet medför emellertid, att de effektiva tullarna å varor av konstsilkegarn, särskilt de som innehålla större mängder sådant garn, bliva icke oväsentligt lägre. För helsidenvävnad motsvarar sålunda den effektiva tullen omkring 40 procent av införselvärdet.

Ovan berörda tullförhöjningar hava uteslutande haft till syfte att bereda statsverket ökade inkomster. Att konstsilkevaror sålunda utnyttjas såsom skatteobjekt är icke någon för vårt land säregen företeelse, utan detta förekommer i flera andra länder, och de tullsatsen, som tillämpas utomlands, äro även i åtskilliga fall icke obetydligt högre än de svenska tullsatserna. Uppenbart är emellertid, att den i vårt land nu gällande tullen i fråga om en del artiklar drabbar allt för tungt samt att, såsom Sveriges grossistförbund framhållit, produktionen av och handeln med konstsilkevaror härigenom i vissa fall kan erhålla en icke önskvärd inriktning.

I samband med behandlingen av förslag rörande tullen å konstsilkevaror har riksdagen uttalat, att en ny industrigren icke kunde påräkna, att de

höga tullsatserna skulle äga giltighet under längre tid än som påkallades av det skäl, som varit för riksdagen ensamt bestämmande. Genom detta uttalande har riksdagen tydligen velat framhålla, att vidtagna tullförhöjningar icke vore avsedda att bereda industrien ett ökat skydd. Den betydande utveckling, som den svenska industrien på området sedan en följd av år undergått och som medfört, att industrien i fråga numera tillgodoser ungefär 90 procent av landets behov av vävnader och andra artiklar av konstsilke, hade dock säkerligen icke kunnat komma till stånd utan stöd av det marknads-skydd, som tullarna lämnat. Av representanter för industrien har emellertid framhållits, att fabrikanterna sinsemellan bedreve en hård konkurrens och att de vid prissättningen måste räkna med att, om tullarna utnyttjades i allt för stor utsträckning, varorna skulle bli osäljbara i konkurrensen med motsvarande artiklar av andra spånadsämnen, såsom ull, kortfibrigt konstsilke och bomull.

Såsom förut angivits tillgodoses landets behov av konstsilkevaror numera till ungefär 90 procent genom den inhemska tillverkningen. Endast omkring en tiondedel av förbrukningskvantiteten införes sålunda från utlandet, och importen kan därför sägas vara förhållandevis liten. Emellertid är den i och för sig av icke obetydlig omfattning. För år 1937 kan den totala införseln av varor, bestående av eller innehållande konstsilke, beräknas hava uppgått till i runt tal 600 ton med ett värde av omkring 20 miljoner kronor. Införseln av konstsilkegarn uppgick samma år till över 2,000 ton med ett värde av nära 10 miljoner kronor. Härtill kommer framställning av dylikt garn inom landet till en kvantitet av cirka 700 ton med ett saluvärde av omkring 6 miljoner kronor. Den sammanlagda uppbörden av tull- och accismedel för de varuslag, som här avses, kan uppskattas till 22 à 25 miljoner kronor. I denna summa ingår accismedel med omkring 2 miljoner kronor. Av tullmedlen falla i runt tal 10 miljoner kronor, vilken summa innefattar 6 miljoner kronor i tilläggstull, på konstsilkegarnet samt 10 à 13 miljoner kronor på olika varor därav. I detta sammanhang må framhållas, att importen av konstsilke och därav framställda varor såsom helhet betraktad under de senaste åren i trots av de höga tullarna visat tendens till ökning.

Av Sveriges grossistförbund har framhållits, att artiklar av konstsilke icke längre kunde betraktas såsom lyxvaror. I själva verket hava ock konstsilkevarorna numera i stor utsträckning fått samma karaktär av nödvändighetsartiklar som exempelvis ylle- och bomullsvarorna. Ur denna synpunkt är förbundets framställning om en allmän nedsättning av finanstullarna å konstsilkevaror väl värd beaktande. Med hänsyn till de statsfinansiella konsekvenser, som en sådan tullnedsättning sannolikt skulle medföra, torde det dock få anses lämpligt, att den av förbundet väckta frågan upptages till avgörande först i samband med en allmän omprövning av rådande finanstullsystem. Vi hava därför inskränkt oss till att framlägga vissa förslag till partiella ändringar i tullbeskattningen av konstsilkevaror, vilka förslag huvudsakligen hava till syfte att undanröja några mera framträdande hårdheter och oförmligheter i densamma.

Departements-
chefen.

Den utomordentligt starka utveckling, som produktionen av konstsilke sedan en följd av år undergått, har resulterat i en successiv prissänkning å därav framställda varor, vilken i sin ordning medfört, att konstsilkeartiklar numera vinna efterfrågan och avsättning inom praktiskt taget alla samhällslager. Det kan därför ur konsumentens synpunkt förefalla angeläget, att en sänkning vidtages i de finanstullar, som alltifrån år 1922 åvila dessa va-

ror. I själva verket torde dock nämnda tullar icke spela den roll ur berörda synpunkt, som man med hänsyn till storleken av tullarna och den betydande uppbörd som härflyter ur desamma kunde hava anledning förmoda. Det må nämligen hållas i minne, att den inhemska tillverkningen av konstsilke och varor därav för närvarande tillgodoser nio tiondelar av landets hela förbrukning av konstsilkeartiklar och att den svenska industrien på området, enligt vad erfarenheten visat, numera icke äger möjlighet att i mera avsevärd mån utnyttja dessa tullar i skyddssyfte. Detta senare torde bero dels på den inbördes konkurrensen mellan de olika industriföretagen på området, dels på den omständigheten att priserna å konstsilkevaror numera måste, för att varorna skola bliva säljbara, anpassas efter värdet å med desamma konkurrerande ylle- och bomullsvaror. Det må i förbigående nämnas, att den svenska produktionen av konstsilkevaror väsentligen synes vara inriktad på tillverkning av standardartiklar, vilka finna användning även inom de bredare folklagren. Vad däremot beträffar de importerade varorna drabba tullarna självfallet med sin fulla kraft. Emellertid utgöra importvarorna endast en tiondel av hela förbrukningskvantiteten, vartill kommer att dessa varor till skillnad från de inom landet tillverkade till mycket stor del alltjämt måste anses hava viss karaktär av lyxvaror. De utgöras sålunda i avsevärd omfattning av modebetonade eller på annat sätt särpräglade varor, för vilka tullbelastningen ofta är av jämförelsevis underordnad betydelse. Att tullarna icke lägga några större hinder i vägen för importen framgår för övrigt därav, att införselkvantiteterna alltsedan finanstullarnas införande varit stadda i så gott som oavbruten stegring. Vad beträffar exempelvis artikeln konsthelsiden uppgick importen under de i konjunkturavseende tämligen likställda åren 1929 och 1938 till omkring 51,000 respektive 185,000 kilogram, utvisande att importen under ifrågavarande tioårsperiod i det närmaste fyrdubblats.

Det kan icke bestridas, att de nuvarande tullarna å konstsilkevaror i vissa fall drabba jämförelsevis tungt och att handeln med dylika varor härigenom i viss mån fått en inriktning, som ur allmänt kommersiella synpunkter måste anses mindre önskvärd. Emellertid kan någon allmän nedsättning av dessa ur statsfinansiell synpunkt viktiga tullar i nuvarande läge uppenbarligen icke komma i fråga. Hinder bör dock icke möta mot sådana partiella ändringar av konstsilketullarna, som äro ägnade att avhjälpa mera framträdande hårdheter och oformligheter i desamma. I det följande redogöres för vissa ändringar, som i sådant syfte föreslagits av de sakkunniga.

Sniljgarn av silke. För tillverkning av plyschartade mattor och andra vävnader samt för stickning och virkning av klädespersedlar o. dyl. användes i viss utsträckning s. k. sniljgarn. Enligt uppgift tillverkas denna vara på det sätt, att för ändamålet särskilt framställda vävnader nedklippas i smala remsor. Den kan sålunda icke ur teknisk synpunkt eller med avseende å tulltaxeringen betraktas såsom garn, vilket framställes genom spinning av spånadsfibrer. Enligt gällande bestämmelser skall emellertid snilj-

garn av ull, bomull, lin eller andra vegetabiliska spånadsämnen, utan inblandning av silke, hänföras till de nummer i tulltaxan, som avse vissa slag av egentligt garn. Sniljgarn finnes sålunda särskilt upptaget i tulltaxenr 410 (statistiskt nr 941), nr 428 (statistiskt nr 959) och nr 444 (statistiskt nr 975) jämte till dessa rubriker hänförligt garn i egentlig mening, med tull av respektive 50, 40 och 100 kronor för 100 kilogram. I motsats härtill är sniljgarn, som helt eller delvis består av silke, icke nämnt i taxan. Varan kan därför icke hänföras till någon av rubrikerna för garn utan måste tulltaxeras enligt nr 546 (statistiskt nr 1087), som upptager snören och andra snörmakararbeten, ej hänförliga till annat nummer, innehållande silke, med tull av 3,000 kronor för 100 kilogram. Sistnämnda rubrik var tidigare tillämplig jämväl för sniljgarn med inblandning av kortfibrigt konstsilke. Som följd av en under år 1938 vidtagen ändring av anmärkning 2 till tulltaxans avdelning XI skall dock sådan vara numera likställas med sniljgarn av ull och följaktligen tulltaxeras enligt förut nämnda nr 410, med tull av 50 kronor för 100 kilogram.

Representanter för den svenska textilindustrien hava nu hemställt, att tullen måtte sänkas jämväl för övriga slag av sniljgarn, innehållande silke. Såsom skäl härför har framhållits, att den nuvarande tullen, 3,000 kronor för 100 kilogram, ofta väsentligt överstege varans värde och därför i regel utgjorde ett oöverstigligt hinder för införsel av sådant sniljgarn. Härigenom försvårades eller omöjliggjordes upptagandet av en inhemsk tillverkning av varor, innehållande dylikt garn.

Beträffande denna fråga hava de sakkunniga anfört bland annat följande:

Det är uppenbart, att den vid nr 546 utgående tullen, som är avsedd att utgöra en finanstull, i fråga om de jämförelsevis lågvärdiga sniljgarnerna av långfibrigt konstsilke är av sådan storleksordning, att den kommit att direkt motverka sitt syfte. En sänkning av densamma kan därför anses lämplig jämväl ur statsfinansiell synpunkt. På grund härav och i övrigt av skäl, som framförts av industriens representanter, torde även de slag av sniljgarn, om vilka här är fråga, böra i tullbeskattningsavseende jämnställas med egentligt garn.

För uppnående av detta syfte hava de sakkunniga föreslagit, att sniljgarn särskilt upptages under tulltaxenr 398 (statistiska nr 918—919) och att ändring i överensstämmelse härmed vidtages i förordningen den 31 januari 1932 (nr 15) med tillägg till gällande tulltaxa. Genom dessa ändringar komme tullen att sänkas från 3,000 kronor till 550 kronor för 100 kilogram. De sakkunniga framhålla, att tullsänkningen i fråga bör gälla allenast halvfabrikatet sniljgarn och sålunda icke vare sig sniljer eller för garneringsändamål avsedda artiklar av sniljgarn, vilka alltjämt skulle tulltaxeras efter vad för snören och andra snörmakararbeten blivit bestämt.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* hava med avseende å nämnda förslag uttalat sig som följer:

De nuvarande tullbestämmelserna för sniljgarn av silke omöjliggjöra praktiskt taget all import av dylikt garn, och allmän enighet synes råda angående

önskvärdheten av en reducering av tullen. Emellertid hava med hänsyn till den inhemska tillverkningen av sådant garn vissa betänkligheter anförts mot en så betydande tullsänkning som den föreslagna. Det har framhållits, dels att garnet i fråga har högre värde än vanligt garn av silke, dels att den inhemska sniljgarnstillverkningen, som använder från utlandet importerat silke, för detta måste erlægga tull med 500 kronor för 100 kilogram eller i det närmaste samma tull, som nu föreslagits för den färdiga varan. Hårtill må emellertid anmärkas, att sniljgarnet till stor del består av bomullsgarn med i förhållande till det färdiga sniljgarnet mycket låg tullbeskattning, varför ur denna synpunkt den föreslagna tullsatsen synes vara lämplig. Ämbetsverken anse sig därför böra tillstyrka de sakkunnigas förslag i detta avseende.

Förslaget föranleder icke någon erinran från min sida.

*Departements-
chefen.*

Vävnader och band, innehållande silke. För vävnader av ull medgives för närvarande enligt tulltaxenr 479 en inblandning av högst 5 procent silke, utan att desamma bliva underkastade den för halvsidenvävnader stadgade högre tullen. De sakkunniga föreslå nu, att en dylik toleransgräns införes även för vävnader av bomull, lin och andra vegetabiliska spånadsämnen samt för band och flätade, bandliknande snören. Detta skulle ske, dels genom uteslutande ur nr 479 av orden »vävnader av ull», varigenom detta nummer skulle komma att omfatta även vävnader av andra spånadsämnen, dels genom införande av ett nytt nummer, 544: 1, under bandgruppen. De sakkunniga förutsätta, att den till tulltaxenr 479 fogade anmärkningen, enligt vilken tullen under vissa förutsättningar icke må utgå med högre belopp än 25 procent av värdet, efter ändringen kommer att omfatta även de i detta nummer nytillkomna vävnaderna, huvudsakligen bomulls- och linnevävnader, samt föreslå tillika införande av en motsvarande anmärkning under det föreslagna nya tulltaxenumret för band och flätade, bandliknande snören (nr 544: 1).

Kommerskollegium och generaltullstyrelsen hava tillstyrkt förslagen.

Med tillämpning av gällande bestämmelser skola vävnader av bomull, lin och andra vegetabiliska ämnen ävensom band och flätade, bandliknande snören tulltaxeras såsom halvsidenvävnader respektive halvsidenband med tull av 1,000 kronor för 100 kilogram jämväl i det fall, att de innehålla allenast en obetydlig mängd silke. De sakkunniga hava föreslagit den ändringen härutinnan, att nämnda artiklar må, i likhet med vad fallet redan är beträffande yllevävnader, kunna innehålla högst 5 procent silke utan att drabbas av berörda tull. I stället skulle för varorna tillämpas den för motsvarande slag av yllevävnader fastställda tullsatsen av 250 kronor för 100 kilogram. Denna tullnedsättning, som undanröjer en ofta påtalad olägenhet av de nuvarande tullbestämmelserna, finner jag mig böra tillstyrka. Jag har icke heller något att erinra mot att den för nämnda yllevävnader införda maxime-

*Departements-
chefen.*

ringen av tullen till 25 procent av värdet tillämpas även med avseende å de artiklar, varom nu är fråga.

Strumpor av ull och bomull. Enligt nu gällande bestämmelser draga strumpor av ull (tulltaxenr 553, statistiskt nr 1095) en tull av 200 kronor för 100 kilogram, under det att strumpor av bomull och andra liknande spånadsämnen (tulltaxenr 554, statistiskt nr 1096) äro belagda med tull av 190 kronor för 100 kilogram. Före ikraftträdandet av 1911 års tulltaxa voro strumpor av nämnda material belagda med en gemensam tull av 1 krona 75 öre för kilogram. 1906 års tulltaxekommitté, som framställde förslag om höjning av denna tull till 2 kronor för kilogram, ifrågasatte för sin del icke någon differentiering av tullen med hänsyn till beskaffenheten av materialet i varorna, men uppdelning genomfördes på grund av från tysk sida uttalade önskemål om lägre tull å bomullsstrumpor.

I förut nämnda skrivelse från Sveriges grossistförbund har hemställts, att strumpor av ull och av bomull måtte upptagas i samma tulltaxerubrik och åsättas en tull av antingen 190 kronor eller 200 kronor för 100 kilogram. Såsom stöd för denna framställning anföres, att den tämligen obetydliga tullskillnaden på ett onödigt sätt komplicerar tullbehandlingen, utan att för skillnaden några avgörande motiv torde föreligga.

I anledning av nämnda framställning hava de sakkunniga föreslagit, att den för ullstrumpor gällande tullsatsen, 200 kronor för 100 kilogram, skall tillämpas även för strumpor av bomull och andra liknande spånadsämnen. Till stöd härför anföres huvudsakligen följande:

Den nuvarande skillnaden i tullen för å ena sidan ullstrumpor och å andra sidan bomullsstrumpor har sedan länge visat sig hindersam för en snabb och säker tulltaxering av ifrågavarande artiklar. Det är nämligen ofta förenat med svårigheter att utan en ingående undersökning avgöra, huruvida ur tullteknisk synpunkt strumpor av det ena eller av det andra slaget föreligga. Detta sammanhänger bland annat med det förhållandet, att strumpor, vilka synas bestå helt och hållet av bomull, icke sällan vid närmare undersökning befinnas innehålla mindre mängder ull eller kortfibrigt konstsilke, i vilket fall varorna skola tulltaxeras såsom ullstrumpor. Den för sistnämnda slag av strumpor gällande tullen skall tillämpas jämväl i det fall, att ullen eller konstsilket endast ingår i häl- eller tåförstärkning. Det är under sådana förhållanden uppenbart, att tulltaxeringen av strumpor kan bli osäker och tidsödande. Enligt vad som uppgivits inträffar det även, att importörer av strumpor erbjuda sig att utan avvaktan på resultatet av den tulltekniska undersökningen av varorna erlagga den för ullstrumpor stadgade högre tullen för att undgå tidsutdräkt. På grund av nu anförda omständigheter och då tullskillnaden uppgår till endast 10 öre för kilogram, synes den ändringen böra vidtagas, att bomullsstrumpor åsättas samma tull som ullstrumpor, d. v. s. 200 kronor för 100 kilogram. Den tullförhöjning, som i sådant fall komme att inträda för bomullsstrumpor, skulle genomsnittligt taget understiga 1 öre per par.

De sakkunniga framhålla även, att tullen å yllestrumpor beröres av Sveriges handelsavtal med Storbritannien och Norra Irland den 15 maj 1933 samt att de strumpor närstående varuslagen stickade vantar av ull och av

bomull (tulltaxenr 555, statistiska nr 1097—1098) äro belagda med samma tull, 200 kronor för 100 kilogram.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* hava förklarat sig icke hava något att erinra mot förslaget.

Genom den föreslagna ändringen skulle tulltaxeringsarbetet tydligen underlättas till fördel för såväl tullverket som allmänheten. På grund härav och då den av ändringen föranledda tullförhöjningen torde kunna anses vara utan nämnvärd betydelse ur konsumentsynpunkt, har jag icke något att erinra mot förslaget genomförande. *Departements-
chefen.*

Herrhattar med foder, innehållande silke. Ogarnerade herrhattar av filt, icke innehållande silke, falla under tulltaxenr 630 (statistiskt nr 1194) och draga en tull av 50 öre per stycke. De garnerade herrhattarna av nämnda material äro hänförliga till nr 631—632 (statistiska nr 1198: 1 och 1201) och belagda med högre tull. Äro hattarna försedda med garnering av varor, innehållande silke, utgör tullen 1 krona, eljest 75 öre per stycke. De tullsatsen, vilka sålunda för närvarande tillämpas, hava varit gällande sedan år 1923. Såsom garnerade tulltaxeras icke blott hattar, å vilka anbragts ett band omkring kullen, utan även sådana hattar, som endast försetts med foder, kantband eller svettrem.

Av ett företag, som bedriver tillverkning av herrhattar, har gjorts framställning om att tullen för dylika hattar med foder av siden måtte höjas med 50 öre per stycke. I framställningen, som blivit tillstyrkt av Svenska beklädnadsarbetareförbundet, framhålles, att på dylikt sätt fodrade hattar betingade samma tull som den ofodrade varan. En svensk fabrikant, som önskade tillverka hattar med foder av nämnda material, hade emellertid att betala tull för fodret enligt gällande bestämmelser för sömnadsarbeten av siden. Tullkostnaden kunde uppgå för foder av natursilke till 64.4 öre och för foder av konstsilke till 48.3 öre per stycke. Det vore rättvist, att även fodret i de hattar, som tillverkades utomlands, belades med tull, och för den svenska hattfabrikationen skulle en sådan åtgärd kunna bliva av stor betydelse.

Med avseende å denna framställning hava de sakkunniga anført bland annat följande:

Herrhattar av filt med garnering av varor, innehållande silke, draga en tull av 1 krona per stycke. Tullen för dessa hattar överstiger sålunda tullen för de ogarnerade hattarna med 50 öre per stycke. Denna tullskillnad är emellertid icke avsedd att kompensera enbart de ökade kostnader, som anbringandet av kull- eller kantband å hattarna kunna medföra. Vid tiden för avvägningen av tullen å ifrågavarande huvudbonader voro nämligen herr- och damhattar underkastade samma bestämmelser i tullbeskattningsavseende, och tullsatsen 1 krona per stycke för de med siden garnerade hattarna har därför grundats på beräkningar, avseende icke blott herrhattar med garnering av olika slag utan även garnerade och monterade damhattar. Emellertid torde förhållandena hava ändrat sig så till vida, att herrhattarna

numera äro försedda med foder i långt större utsträckning än vad tidigare var fallet. Tullen för sydda foder av siden har vidare under de senare åren blivit väsentligt höjd, och för de härigenom ökade kostnaderna har den inhemska tillverkningen av herrhattar icke erhållit kompensation i form av höjd tull.

I 1911 års tulltaxa voro hattfoder av hel- eller halvsiden upptagna i en särskild rubrik, nr 574, med tull av 15 kronor per kilogram. Denna rubrik uteslöts emellertid ur taxan vid den senaste revisionen, och hattfodren blevo härigenom underkastade de bestämmelser, som gälla för sömnadsarbeten i allmänhet. Enligt uppgift användes som material till dessa foder vanligen konsthelsiden, vilken vara faller under tulltaxenr 477 (statistiskt nr 1013) och drager en tull av 1,500 kronor för 100 kilogram. I tulltaxan ej särskilt nämnda sömnadsarbeten därav, icke försedda med broderier eller spetsar, hänföras till nr 603 (statistiskt nr 1165) och beläggas med samma tull som materialet med tillägg av 30 procent. Härtill kommer emellertid enligt förordning den 12 juni 1936 (nr 293) med ytterligare tillägg till gällande tulltaxa ett tillägg av 100 procent av tullen å spånadsvaran. Tullen och tilläggstullen för sydda hattfoder av konsthelsiden utgöra sålunda tillhopa 34 kronor 50 öre per kilogram.

Det har uppgivits, att fodren icke tillverkas av hattfabrikanterna själva utan förfärdigas i större skala vid särskilda fabriker, som äro utrustade med för ändamålet speciellt konstruerade maskiner. De sydda fodren kunna antagas väga i genomsnitt 12 gram per stycke. Intill år 1930 drogo fodren sålunda en tull av 18 öre per stycke. Numera uppgår tullen till 41 öre, vilket innebär en ökning med 23 öre. Även kostnaderna för det vid hatttillverkningen nyttjade silket hava något ökats som följd därav, att varan belagts med tilläggstull, uppgående till 300 kronor för 100 kilogram.

Med hänsyn till den ökning i tullbelastningen för materialen, som sålunda inträtt, hava vi funnit skäl föreslå, att en tilläggstull av 25 öre per stycke införes för sådana till tulltaxenr 631 hänförliga herrhattar av filt, som försetts med foder, innehållande silke.

Enligt de preliminära uppgifter över införseln år 1937, som föreligga, uppgick medelvärdet för med siden garnerade herrhattar av filt nämnda år till 5 kronor 95 öre per stycke. Den nuvarande tullen, 1 krona per stycke, motsvarar 16.8 procent av detta värde, och en till 1 krona 25 öre per stycke förhöjd tull skulle motsvara 21.0 procent av samma värde. Någon uppgift på värdet av ogarnerade herrhattar framgår icke ur handelsstatistiken. De ogarnerade filthattar av olika slag — sålunda jämväl damhattar — som förekommo till import år 1937, hade emellertid enligt de förut nämnda preliminära statistiska uppgifterna ett genomsnittligt värde av 2 kronor 55 öre per stycke, varför tullen för dessa hattar, 50 öre per stycke, uppgick till 19.6 procent av värdet.

Införandet av tilläggstull å de sidenfodrade herrhattarna skulle självfallet komma att medföra en höjning av priset på dessa. Såsom av det föregående framgår har tilläggstullen emellertid begränsats till ett belopp, som endast motsvarar den ökning i tullkostnaderna för materialen, som inträtt. I detta sammanhang må nämnas att Sveriges beklädnads- och manufakturhandlareförenings arbetsutskott vid sammanträde den 20 oktober 1938 dryftat den uppkomna frågan om höjning av tullen, och enligt vad utskottet i skrivelse till revisionen förklarar, beslöt man därvid »att förorda en sådan tullförhöjning på fodrade herrhattar, som kunde vara motiverad av tullkostnaden på råvaran för hattfodret, dock med högst 25 öre per hatt».

Kommerskollegium och generaltullstyrelsen hava anfört följande:

Enligt de sakkunnigas förslag skola herrhattar med foder, innehållande silke, utöver nu utgående tull beläggas med en tilläggstull av 25 öre per stycke.

Rörande lämpligheten av en sådan tullförhöjning äro meningarna delade. Å ena sidan framhålles det såsom mindre önskvärt att genom en sådan åtgärd fördyra en nödvändighetsartikel, för vilken tullen procentuellt sett redan nu är tämligen hög, medan man å andra sidan understryker det berättigade i att kompensation lämnas för den tullhöjning, som vidtagits å hattfoder av silke. Inom ledande näringsorganisationer synes man emellertid i allmänhet icke vilja motsätta sig de sakkunnigas förslag, och då det torde få anses skäligt, att de inhemska hattfabrikanterna på detta sätt erhålla nöjaktig kompensation för berörda höjning av tullen å sidenfoder, hava ämbetsverken för sin del intet att erinra mot det framlagda förslaget.

Den föreslagna höjningen av tullen å herrhattar med sidenfoder har utslutande till syfte att bereda de svenska hattfabrikanterna erforderlig kompensation för vidtagen tullförhöjning å hattfoder av sidenvävnad. Vid sådant förhållande finner jag ingen anledning motsätta mig förslaget. *Departements-
chefen.*

Svetsade armeringsmattor. Vanligt varmvalsat järn till armering av betongarbeten tulltaxeras, om det håller mer än 10 mm i största dimension av tvärsnitt, enligt tulltaxenr 755 (statistiskt nr 1380), och om det har mindre tjocklek, enligt nr 762 (statistiskt nr 1388). I båda fallen utgår tullen med 2 kronor 50 öre för 100 kilogram. Stänger, som genom valsningen utförda, regelbundet återkommande fördjupningar eller upphöjningar, genom uppklippning i kanterna, böjning av ändarna eller på annat sätt erhållit en för säkrare fäste i betongmassan lämplig form, tulltaxeras enligt nr 749 (statistiskt nr 1370), som upptager bearbetade stänger, synbarligen avsedda till betongarbeten, med tull av 3 kronor 50 öre för 100 kilogram. Till sistnämnda nummer hänföres även ett armeringsmaterial, som förekommer i handeln under benämningen Isteg-Stahl och består av två omkring varandra vridna stänger eller trådar.

Armeringsjärn, som ingjutas i betongarbeten, sammanbindas stundom medelst tråd till ett nätverk. Emellertid framställas numera i utlandet fabriksmässigt nät eller mattor för armering av betongarbeten, varvid järnet hopfogas i korsningarna genom elektrisk svetsning. Dylika mattor, s. k. Baustahlgewebe, tillverkas av järn med en diameter av lägst 2.5 och högst 12 mm. Mattorna hava utseende av ett rätvinkligt nät, och tråдавståndet kan växla mellan 50 och 300 mm. Enligt uppgift levereras detta armeringsmaterial för närvarande på den svenska marknaden i rullar med en bredd av 2 à 3 m eller, om det ingående järnet är för grovt att böjas, i plana mattor med en största bredd av 2.65 m.

Generaltullstyrelsen har den 22 juni 1938 i anledning av framställd förfrågan fattat det beslutet, att armeringsmattor av nyss angiven beskaffenhet vid införsel till riket skola tulltaxeras enligt de grunder, som gälla för i tulltaxan ej särskilt nämnda bearbetade varor av smidbart järn. Detta innebär, att mattorna allt efter vikten per stycke bliva hänförliga till tulltaxenr 891, 892 eller 893 (statistiska nr 1563, 1564 och 1566: 3) och belagda med en tull av 6 respektive 10 och 12 kronor för 100 kilogram. Innan generaltullstyrelsen fattade nämnda beslut, inhämtade styrelsen yttrande från fullmäktige i Jern-

kontoret, som därvid förklarade sig anse, att omskrivna armeringsjärnsnät eller mattor borde tulltaxeras såsom smidbart gjutgods och andra varor av smidbart järn, ej särskilt nämnda. I sitt yttrande anförde fullmäktige bland annat följande:

Lydelsen av statistiskt nr 1370 torde innebära, att till denna position visserligen skola hänföras stänger, vilka bearbetats för betongarbeten. Härmed har emellertid uppenbarligen endast avsetts sådan bearbetning, att varans karaktär av stång icke förändrats. Med hänsyn till den föreliggande varans karaktär av nät, matta eller duk, torde det sålunda knappast vara tulltekniskt riktigt eller möjligt att, även om varan utslutande är avsedd för armering av betong, tulltaxera densamma enligt här omskrivna position.

I statistiskt nr 1441, »Fackverk och andra dylika järnkonstruktioner etc.», äro upptagna sådana konstruktioner, vilka tillverkats av järn i olika former (vinkeljärn, plåt, balkar, stänger) genom nitning eller svetsning eller liknande arbetsoperationer. Av denna rubriks omfattning och ordalydelse framgår, att man uppenbarligen avsett fribärande konstruktioner. För övrigt har avsikten knappast varit, att i denna position skulle ingå arbeten av järntråd, åtminstone ej av så klene dimensioner, som här ifrågakomma. Denna rubrik torde sålunda ej heller vara tillämplig.

Arbeten av kallvalsad eller dragen tråd återfinnas under statistiska nr 1395—1404; de grövsta, med en tråddiameter av 1.5 mm eller däröver, falla under positionerna 1395 och 1396. Till dessa positioner hänföras emellertid icke varor, i vilka den ingående trådens diameter överstiger 10 mm, och endast vissa angivna arbeten av tråd, nämligen linor, stängseltråd, stängselduk och annan järntrådsduk, möbelresårer samt torkgaller. För övrigt torde kunna ifrågasättas, huruvida enligt gängse uppfattning med stängselduk kunna likställas sådana tillverkningar, vilka, såsom här omskrivna varor, hava fasta förbindningar mellan de olika trådarna eller parterna. Därest man skulle rubricera armeringsjärnsnät såsom järntrådsduk, kan i varje fall ej nät med grövre tråddiameter än 10 mm falla under position 1396, utan dylikt torde få hänföras till annan rubrik.

Enär här ovan omnämnda rubriker 1370, 1441 och 1396 sålunda ej torde vara tillämpliga å omskrivna varuslag, återstår endast att hänföra detsamma till statistiskt nr 1563, »Smidbart gjutgods och andra varor av smidbart järn, ej särskilt nämnda». Visserligen torde den senare positionen knappast hava varit avsedd för varor, som levereras per meter eller kvadratmeter, och medför en sådan rubricering vissa olägenheter, enär tullsatsen är beroende av varans styckeveikt, men har densamma likväl i några liknande fall vunnit tillämpning.

Ett bolag, som i vårt land representerar en utländsk tillverkare av svetsade armeringsmattor, har i en till Kungl. Maj:t ingiven skrift hemställt, att förslag måtte framläggas för riksdagen om vidtagande av sådan ändring i tulltaxan, att dylika mattor bleve hänförliga till förut nämnda tulltaxenr 749 och sålunda belagda med en tull av 3 kronor 50 öre för 100 kilogram. Såsom stöd härför har bolaget framhållit i huvudsak följande:

Den lägsta tull, som nu kan ifrågakomma för mattorna, utgör 6 kronor för 100 kilogram. Då varan stundom måste levereras i absolut plana stycken, vilkas vikt understiger 100 kilogram, kommer tullen emellertid icke sällan att uppgå till 10 kronor eller ända till 12 kronor för 100 kilogram. Tullkostnaderna per kvadratmeter kunna växla mellan lägst 9 öre och högst 2 kro-

nor 83 öre. De tullavgifter, som sålunda drabba järnet, utgöra en icke oväsentlig del av anskaffningskostnaderna för detsamma i Sverige.

Handelsstatistiken lämnar ingen ledning för bedömandet av importens storlek. Under år 1937 har bolaget emellertid importerat eller förmedlat import av armeringsjärn av nu ifrågakarande slag till en myckenhet av 49,941 kilogram.

Någon inhemsk tillverkning av dylikt armeringsjärn finnes icke för närvarande och, så vitt nu kan bedömas, kommer någon sådan tillverkning ej heller att igångsättas. Det finnes sålunda icke något direkt svenskt tillverkarintresse, som skulle kunna motivera den höga tull, som utgår.

Den nu tillämpade tulltaxeringen — såsom ej särskilt nämnda järnvaror — varvid tullen beräknas olika allt efter varans styckeveikt, är vidare synnerligen olämplig för ifrågakarande armeringsjärn, som levereras i längdmeter eller kvadratmeter. För exempelvis ett bostadsbygge erfordras armeringsjärn av olika dimensioner, och vissa partier komma att draga en tull av 6 kronor, andra åter en tull av ända upp till 12 kronor för 100 kilogram. Detta förhållande talar i första hand för att en enhetlig tull fastställes. Härigenom skulle den icke oväsentlig lättnad åvägabringas för importen.

Varan i fråga har visserligen högre värde än vanligt stångjärn och företer en något högre förädling än de bearbetade stänger (exempelvis s. k. Isteg-Stahl), som för närvarande införas under nr 749, men detta förhållande synes icke kunna motivera den stora skillnad mellan tullsatserna (3 kronor 50 öre respektive 6—12 kronor för 100 kilogram), som för närvarande är rådande. Förevarande armeringsjärn användes för samma ändamål och har tekniskt sett samma karaktär som nämnda stänger. Sedan år 1906, då tullsatsen 3 kronor 50 öre infördes för bearbetade stänger till betongarbeten, har utvecklingen på ifrågakarande område gått framåt i hög grad, och numera användas i stor utsträckning mera förädlade armeringsjärn för betongarbeten. Ifrågakarande armeringsjärn har sålunda på grund av särskilda företräden i tekniskt avseende funnit allt större användning inom byggnadsindustrien.

I samma framställning åberopas även följande uttalande i ämnet från sakkunnig inom vattenfallsstyrelsen:

Hög sträckgräns och relativt tätt liggande förankringar hos armeringsjärn hava visat sig vara de egenskaper, som fordras för att nedbringa spricktendensen. Hos stora ytor, utsatta för sol, väta och frysning, är sprickrisken särskilt framträdande.

Vid vattenfallsstyrelsens arbeten hava sådana ytor med fördel armerats med Baustahlgewebe av olika dimension och maskvidd. Vidare har samma armering kommit till användning i stor utsträckning såväl vid nybyggnad som vid lagning av gamla betongkonstruktioner medelst cementsprutmetoden samt vid täckning av gjutfogar. Användningen av Baustahlgewebe vid vattenfallsstyrelsens arbeten är baserad på egna undersökningar, som visa, att synliga sprickor uppkomma först vid en påkänning i järnet, som är betydligt högre än vid användning av armeringsjärn St 44 (d. v. s. vanligt varmvalsat järn).

Efter att hava övervägt de olika omständigheter, som vid denna frågas bedömande ansetts böra tillmätas betydelse, hava de sakkunniga funnit sig böra föreslå, att i tulltaxan infördes ett särskilt nummer för till betongarbeten avsedda svetsade mattor av järnstänger eller järntråd och att för dessa artiklar fastställes en enhetlig tull av 6 kronor för 100 kilogram. Förslaget

innebär, att den lägsta tullsats, som nu kommer i tillämpning, skulle bliva gällande för mattorna i fråga, oavsett materialets tjocklek och varans dimensioner. Till stöd för förslaget hava de sakkunniga i huvudsak anfört följande:

Armeringsmattor av här ifrågavarande beskaffenhet skola för närvarande tulltaxeras med tillämpning av de bestämmelser, som gälla för i tulltaxan ej särskilt nämnda järnvaror. Det är emellertid tydligt, att dessa bestämmelser, enligt vilka tullen skall beräknas med hänsyn tagen till varans vikt per stycke, icke utgöra någon lämplig grund för tulltaxeringen av artiklar, vilka föras i handeln såsom metervaror. Tullens storlek blir sålunda nu i viss mån beroende på i vilka dimensioner mattorna införas. Anledning torde därför få anses föreligga, att frågan, huru dessa mattor lämpligen böra tulltaxeras, upptages till prövning.

De svetsade armeringsmattorna representera helt visst ett betydande framsteg i tekniskt avseende. Med hänsyn härtill och då varan för närvarande icke framställs inom landet, bör införseln av dylika mattor icke genom mindre lämpliga tullbestämmelser eller en onödigt hög beskattning försvåras. I detta sammanhang må även erinras om de strävanden att nedbringa byggnadskostnaderna, som göra sig gällande och som kommo till uttryck i tvenne vid 1938 års riksdag väckta motioner om sänkning av tullen å vissa inom byggnadsindustrien använda varor (nr I: 157 och II: 269). Ifrågavarande mattor utgöra emellertid obestriddligen en konkurrentartikel till annat, inom landet tillverkat armeringsjärn, och man får vidare icke bortse från möjligheten av att ett intresse att upptaga en inhemsk tillverkning av varan framdeles kan komma att uppstå.

Det material, av vilket ifrågavarande mattor tillverkas, utgöres av kalldraget järn med rund tvärsnitt och en diameter växlande mellan 2,5 och 12 mm. Dylikt järn tulltaxeras, om det håller en diameter av högst 10 mm, enligt nr 767 (statistiskt nr 1394), med tull av 4 kronor 50 öre för 100 kilogram, och om det har större diameter, enligt nr 760 (statistiskt nr 1385), med tull av 4 kronor för 100 kilogram. Mattorna böra självfallet draga en tull, som är högre än tullen å materialet. Till jämförelse må nämnas, att duk av järntråd enligt föreskrift i anmärkning 3 till tulltaxenr 762—769 belägges med dubbla tullen å tråden, varav duken är förfärdigad.

Från nu angivna utgångspunkter hava de sakkunniga, såsom förut nämnts, föreslagit, att mattorna i fråga beläggas med en tull av 6 kronor för 100 kilogram. Då mattorna enligt av de sakkunniga inhämtade uppgifter betinga ett pris av 30 å 40 kronor för 100 kilogram, skulle nämnda tullsats motsvara 15 å 20 procent av varuvärdet.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* hava i ämnet anfört följande:

Svetsade armeringsmattor av järn hava av de sakkunniga upptagits i en ny rubrik i tulltaxan, nr 769: 1, med en tullsats av 6 kronor för 100 kilogram. Dylika mattor draga för närvarande allt efter vikten per stycke en tull av 6, 10 eller 12 kronor för 100 kilogram. De två sistnämnda tullsattserna innebära en anmärkningsvärt hög tullbeskattning av denna artikel, varjämte det givetvis är mindre tillfredsställande, att tullsatsen i viss mån skall vara beroende av de dimensioner, i vilka mattorna införas. Varan i fråga vinner numera en allt större användning inom byggnadsindustrien,

och önskemål hava därför framställt om vidtagande av åtgärder i syfte att åstadkomma en med hänsyn till värdet bättre lämpad tullbeskattning. De sakkunniga hava också sökt tillgodose dessa önskemål, så långt det ansetts rådligt med hänsyn till den svenska järnhanterings intressen. I stort sett hava ej heller några erinringar gjorts emot den föreslagna ändringen. Fullmäktige i Jernkontoret anse för sin del den ifrågasatta tullsatsen väl avvägd. Tvenne handelskammare hava dock avstyrkt förslaget under motivering, att vid ett av våra större järnbruk vissa undersökningar verkställts rörande möjligheten att upptaga tillverkning av dylika armeringsmattor.

Dessa planer befinna sig emellertid ännu på ett förberedande stadium. Enligt de sakkunnigas beräkning skulle för övrigt en tull av 6 kronor för 100 kilogram motsvara 15 à 20 procent av varuvärdet. Då en enhetlig tullsats är önskvärd å ifrågavarande artikel, anse ämbetsverken sig böra tillstyrka de sakkunnigas förslag.

Enligt uppgift vinna ifrågavarande armeringsmattor på grund av vissa tekniska företräden framför det vanliga armeringsjärnet alltmera ökad användning inom byggnadsindustrien. Det är då av vikt, att mattorna icke beläggas med högre tull än som med hänsyn till den svenska järnhantlingens intressen kan anses erforderligt. Då de sakkunnigas förslag synes på ett fullt tillfredsställande sätt tillgodose dessa intressen, får jag i likhet med ämbetsverken tillstyrka detsamma. *Departements-
chefen.*

Elektriska maskiner och apparater samt elektrisk materiel. I sin framställning om revision av tulltaxan har generaltullstyrelsen särskilt framhållit nödvändigheten av en omarbetning av taxans avdelning XVI B, som omfattar elektriska maskiner och apparater samt elektrisk materiel. Enligt styrelsens mening framträder här behovet av en modernisering måhända mera påtagligt än inom övriga delar av tulltaxan. På det elektrotekniska området sakkunniga personer, som på anmodan av Kungl. Maj:t eller generaltullstyrelsen avgivit yttranden med anledning av anförda besvär över tulltaxeringen av elektriska artiklar, hava ock vid olika tillfällen uttalat, att tulltaxans bestämmelser på ifrågavarande område vore i hög grad föråldrade och i behov av en genomgripande revision.

Beträffande denna fråga hava de sakkunniga till en början anført följande:

Bristerna i de nuvarande tulltaxebestämmelserna rörande elektriska artiklar hava huvudsakligen gjort sig gällande beträffande viss materiel, som är underkastad viktull. Såsom en följd av den starka utvecklingen på området har materielen i fråga undergått större eller mindre ändringar med avseende på konstruktion och beskaffenhet i övrigt, varjämte ett stort antal nya artiklar förts i marknaden. För dessa ändrade eller nytillkomna varor hava viktullarna i många fall visat sig olämpligt avvägda. Sålunda bliva de grövre och billigare artiklarna ofta drabbade av en i förhållande till deras värde allt för hög tull, medan beträffande vissa finare och dyrbarare artiklar förhållandet stundom blir det motsatta. Denna ojämnhet i tullbeskattningen är självfallet ägnad att verka förryckande på såväl importhandeln med som den inhemska tillverkningen av dylika artiklar.

Ifrågavarande bestämmelser förete brister även ur rent tullteknisk synpunkt. Sålunda äro de olika rubrikernas tillämpningsområden i vissa fall icke så tydligt avgränsade från varandra, som önskligt vore, och detta förhållande är ägnat att försvåra tulltaxeringsarbetet och öka risken för olikformig tulltaxering. Även i systematiskt avseende lämna bestämmelserna åtskilligt övrigt att önska. Otillfredsställande är sålunda, bland annat, att vissa mycket betydande elektriska artiklar icke äro särskilt nämnda i här ifrågavarande avdelning eller eljest finnas upptagna i taxan under sina handelsbrukliga benämningar.

Från nu angivna utgångspunkter hava de sakkunniga beträffande stora delar av den elektriska gruppen föreslagit en genomgripande omarbetning av nu gällande tulltaxebestämmelser. Till underlättande av tulltaxeringen och för åstadkommande av en jämnare och rättvisare tullbeskattning på detta område av taxan hava de sakkunniga funnit sig böra framlägga förslag om en tämligen vidsträckt övergång från vikt- till värdetull. Sålunda hava i förslaget de nuvarande viktullarna för kvicksilverlampor (nr 1014:1), pådrags-, reglerings- och förkopplingsmotstånd m. m. (nr 1021) samt elektriska kaminer, spisar, kokapparater, stryk- och pressjärn och andra liknande elektrotermiska apparater (nr 1043) ersatts med en värdetull av 10 procent. Motsvarande värdetull har även införts beträffande säkerhets- och överspanningsapparater (nr 1022:2) samt strömställare och tryckkontakter (nr 1023:2), varvid undantag dock gjorts för vissa enklare artiklar med en vikt av högst 0.5 kilogram, för vilka de nuvarande viktullarna i huvudsak bibehållits. I fråga om förstärkare och högtalare för andra ändamål än radiomottagning har värdetullen av tulltekniska skäl föreslagits höjd från 10 till 20 procent, d. v. s. samma tull som nu utgår för förstärkare och högtalare till radiomottagningsapparater. Slutligen hava även i andra avseenden vidtagits omarbetningar i syfte att åstadkomma en ur tullteknisk synpunkt enklare och mera likformig tulltaxering än vad för närvarande är fallet.

Beträffande anledningen till att för vissa elektriska artiklar föreslagits övergång från vikt- till värdetull hava de sakkunniga anfört bland annat följande:

Flertalet av de elektriska artiklar, varom här är fråga, hava ursprungligen varit underkastade en tull av 10 procent av värdet. I samband med ikraftträdandet av 1911 års tulltaxa ersattes emellertid nämnda värdetull med specifika tullar. Detta torde delvis hava berott på att farhågor uttalats för att felaktiga värden skulle uppgivas. Risken härför är dock väsentligt mindre än förr, sedan numera efterkontroll av vid tulltaxeringen lämnade värdeuppgifter utövas av en för ändamålet inrättad avdelning inom generallullstyrelsens tullbehandlingsbyrå, det s. k. tullvärdekontrollkontoret. Denna avdelning tillkom år 1934, då vissa ändringar vidtogos i tulltaxeförordningen och tillämpningsföreskrifterna till nämnda förordning i syfte att bereda generallullstyrelsen ökade möjligheter att kontrollera riktigheten av lämnade värdeuppgifter. Till tullvärdekontrollkontoret översändas för närvarande duplett-exemplar eller bestyrkta avskrifter av alla originalfakturor, som företes vid tulltaxeringen av värdetull underkastade varor och som upptaga högre värden än 100 kronor. Härigenom erhåller kontoret ett omfattande jämförelse-

material för bedömande av de olika varuslagens värde. Uppstår tvivel om riktigheten av lämnad värdeuppgift, äger kontoret att genom för ändamålet av generaltullstyrelsen förordnad tjänsteman taga del av handelsböcker, affärskorrespondens och övriga handlingar, som kunna tjäna till ytterligare ledning för bedömande av varuvärdet.

Genom de sålunda vidtagna anordningarna hava tullverkets möjligheter att effektivt kontrollera avlämnade värdeuppgifter i väsentlig grad förbättrats. Med hänsyn härtill och då nämnda kontrollmöjligheter i varje fall icke kunna anses mindre goda beträffande här ifrågakommande artiklar än med avseende å en mångfald andra varor, för vilka tullen utgår efter värdet, hava vi till åstadkommande av en jämnare och rättvisare tullbeskattning samt till underlätande av tulltaxeringsarbetet inom detta mycket specialbetonade och svårbe-
härskade område av tulltaxan funnit oss höra föreslå, att viktullarna i viss omfattning utbytas mot en tull av 10 procent av värdet, d. v. s. samma tull som tidigare var gällande.

Vad särskilt beträffar den föreslagna övergången från vikt- till värdetull för kvicksilverlampor hava de sakkunniga anfört följande:

Jämte vanliga elektriska glödlampor (koltråds- och metalltrådslampor) användas numera i allt större utsträckning s. k. gasurladdningslampor, vilka skilja sig från de först nämnda därigenom, att ljuset icke frambringas av en glödtråd utan av en ljusbåge, som uppstår, då elektrisk ström passerar genom en i lamporna innesluten gas. Dessa trådlösa lampor nyttjas såväl för belysnings- som för bestrålningsändamål.

Av de olika slag av gasurladdningslampor, som förekomma, äro endast kvicksilverlamporna för närvarande särskilt nämnda i tulltaxan. De hänfördes ursprungligen till rubriken för bågampor och belades då med en tull av 50 kronor för 100 kilogram men upptogs vid den senaste revisionen i samlingsrubriken för elektriska lampor (tulltaxenr 1015, statistiskt nr 1845), med tull av 100 kronor för 100 kilogram. Med stöd av den för nämnda ändring anförda motiveringen har emellertid tulltaxenr 1015 i fråga om kvicksilverlampor tidigare tillämpats så, att dit hänförts endast lampor för bestrålning (s. k. kvartslampor), medan de för belysningsändamål avsedda i likhet med natriumlampor och övriga slag av gasurladdningslampor tulltaxerats enligt nr 1044 (statistiskt nr 1889), som avser elektrotekniska specialapparater, ej särskilt nämnda, med tull av 10 procent av värdet. Sedan Kungl. Maj:t genom utslag den 11 mars 1938 på anförda besvär över tulltaxeringen av en sändning för belysningsändamål avsedda kvicksilverlampor förklarar, att sådana lampor skola hänföras till nr 1015, tulltaxeras såväl bestrålnings- som belysningslamporna enligt sistnämnda nummer.

Såsom av det anförda framgår beräknas tullen för gasurladdningslamporna enligt olika grunder, nämligen för kvicksilverlamporna efter 100 kronor för 100 kilogram och för de övriga efter 10 procent av värdet. Något skäl att bibehålla denna olikformighet i tullbeskattningen torde emellertid icke finnas. Från sakkunnigt håll har även vid olika tillfällen framhållits, att kvicksilver-, natrium- och neonlampor samt andra dylika lampor borde hänföras till en och samma tullrubrik. I överensstämmelse härmed hava vi föreslagit, att under gruppen elektriska lampor och lyktor samt delar därav, ej särskilt nämnda, i tulltaxan införas en ny rubrik, nr 1014: 1, upptagande kvicksilver- och natriumlampor samt andra gasurladdningslampor, med tull av 10 procent av värdet, och att samtidigt därmed kvicksilverlamporna uteslutas ur nr 1015. I samband med vidtagandet av en sådan ändring bör jämväl överrub-

riken »glödlampor» till nr 1012—1013 borttagas. Härjämte synes böra begagnas tillfället att förtydliga nr 1015 på det sätt, att automobillykter, som för närvarande tulltaxeras enligt detta nummer, särskilt omnämnas i rubriken. Dyliga lykter utgöra numera en så betydande artikel, att de böra vara särskilt upptagna i taxan.

Vid ett genomförande av nämnda förslag skulle någon ändring icke inträda i tullbeskattningen av andra gasurladdningslampor än kvicksilverlampor. För dessa sistnämnda komme tullen visserligen att höjas, men den föreslagna tullen, 10 procent av värdet, är lägre än den för metalltrådslampor gällande, 440 kronor för 100 kilogram, vilken motsvarar omkring 17 procent av värdet. Båda slagen av lampor tillverkas för närvarande inom landet. Emellertid skulle tullförhöjningen, i den mån den komme att drabba de för medicinskt bruk avsedda bestrålningslamporna, kunna anses mindre önskvärd. Av inhämtade vikt- och värdeuppgifter för ett antal sådana lampor vill det dock synas som om tullförhöjningen icke skulle behöva medföra någon mera avsevärd stegring i priset å dessa varor. För bestrålningslampor av den vanligen förekommande typen skulle sålunda tullhöjningen, såvitt av nämnda uppgifter framgår, icke motivera större ökning av nu gällande detaljhandelspris än som motsvarar 2.6—2.8 procent av detta pris. Vid dessa beräkningar har förutsatts, att tillsammans med lamporna inkommande stativ och andra delar därtill, som ej äro i tulltaxan särskilt nämnda, i enlighet med avfattningen av övrrubriken till tulltaxen 1012—1015 skola tulltaxeras efter vad för lamporna är bestämt. Slutligen må framhållas, att tullen för medicinska instrument utgår med 10 procent av värdet.

I samband med att de sakkunniga sålunda föreslagit ett stort antal tulltaxeändringar av saklig innebörd, hava de även framlagt förslag till vissa ändringar av mera formell art. Dessa senare ändringar hava huvudsakligen till syfte att ernå en ur systematisk synpunkt mera tillfredsställande uppställning och specialisering av nu ifrågakvarande delar av tulltaxan.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* hava beträffande här ifrågakvarande förslag till en början anfört följande:

I de till ämbetsverken inkomna yttrandena har man i allmänhet anslutit sig till förslagen. Såväl från industrihåll (Allmänna svenska elektriska aktiebolaget) som från åtskilliga tullmyndigheters sida hava dock uttalats allvarliga betänkligheter med hänsyn till den utsträckta tillämpning av värdetull, som förslaget innebär. I det avgivna betänkandet hava de sakkunniga emellertid åberopat de kontrollmöjligheter, som redan förefinnas genom det år 1934 hos generaltullstyrelsen inrättade tullvärdekontrollkontoret. De sakkunniga hava dessutom, enligt vad ämbetsverken erfarit, för avsikt att i sitt slutbetänkande framlägga förslag till omarbetning av de nu i vissa avseenden bristfälliga bestämmelserna i 4 § tulltaxeförordningen i syfte att därigenom ernå ytterligare garantier mot oriktiga värdeklamationer. I vissa fall, t. ex. där fråga är om fakturering mellan moderföretag i utlandet och dotterföretag i Sverige, läser dock en verklig värdekontroll komma att möta stora vanskligheter.

Då förslaget otvivelaktigt kommer att medföra avsevärda förenklingar ur tillbehandsynpunkt, vilja ämbetsverken icke motsätta sig den föreslagna omläggningen av tulltaxebestämmelserna på ifrågakvarande område. Verkningarna ur skyddssynpunkt av de nya bestämmelserna synas dock böra följas med uppmärksamhet och erforderliga jämkningar vid behov genomföras.

Ämbetsverken ingå därefter på en detaljgranskning av de olika förslagen. Med avseende å resultatet av denna granskning anföras ämbetsverken följande:

Enligt den föreslagna formuleringen av överrubriken till tulltaxenr 1027: 1—1028 innefattar nämnda nummer isolatorer för elektriskt ändamål, oavsett materialet. I ett följande nummer 1029 hava emellertid särskilt upptagits för elektriskt ändamål avsedda isolatorer av glas. Ehuru formuleringen i fråga icke torde vid den praktiska tillämpningen av tulltaxan föranleda missförstånd, synes det dock av redaktionella skäl lämpligt, att glasisolatorerna inflyttas under ovannämnda överrubrik. Då materialet glas på här ifrågavarande område icke lär hava användning för annat ändamål än som isolatorer, torde ändringen enklast kunna genomföras på det sätt, att i nr 1028 upptages nämnda material, varigenom samlingsrubriken skulle överflyttas till nr 1029. Tulltaxan skulle härigenom på ifrågavarande område erhålla förslagsvis följande ändrade lydelse:

		Tull för 100 kg kronor
	Isolatorer, kopplings- och avgreningsdosor samt andra liknande för isolering och koppling av elektriska ledningar avsedda artiklar:	
1027: 1	av bakelit eller andra liknande konsthartser 100 kr.	15:—
	av porslin eller annat lergods:	
1027: 2	vita	N 20:—
1027: 3	andra	N 25:—
	<i>Anm.</i> Beträffande skillnaden mellan vita och andra slag av hithörande artiklar skall i tillämpliga delar gälla vad i anm. till nr 693—696 är stadgat.	
1028	av glas	N 25:—
1029	andra slag: tulltaxeras efter sin beskaffenhet.	

I nr 1043 hava upptagits elektriska kaminer, spisar, kokapparater, stryk- och pressjärn samt andra liknande elektrotermiska apparater. En tullbehandlingsinspektion har framställt förslag om att även delar till de ifrågavarande apparaterna måtte omnämnas i samma nummer. Från vissa importörer har ävenledes ett liknande önskemål framförts i fråga om vissa till spisar och värmeplattor hörande lösa aggregat, bestående av en platta av gjutjärn samt däri anbragt motstånd.

Vidare har av Sveriges elektroindustriförening framhållits, hurusom en övergång beträffande i nr 1043 upptagna elektriska stryk- och pressjärn från viktull av 18 kronor för 100 kilogram till värdetull av 10 procent i flera fall skulle medföra en betydande tullnedsättning. Med anledning härav har föreningen föreslagit, att den hittillsvarande viktullen måtte bibehållas för dessa artiklar.

Enär delar till elektriska apparater som regel äro nämnda i taxan tillsammans med de kompletta apparaterna, synes det ämbetsverken riktigt, att så även blir fallet med de i tulltaxenr 1043 upptagna elektrotermiska apparaterna. Ämbetsverken få sålunda föreslå, att i nr 1043 göres ett tillägg beträffande ej särskilt nämnda delar.

Enligt inhämtade uppgifter förekomma i ~~handeln~~ inga andra stryk- och

pressjárn än sådana, som tillverkats av járn, och tullen för dylika artiklar utgår sålunda för närvarande alltid efter 18 kronor för 100 kilogram. Av naturliga skäl förete stryk- och pressjárn en relativt hög vikt i förhållande till värdet. På grund härav kommer enligt erhållna upplysningar en tullsats av 10 procent å värdet att för vissa elektriska strykjárn av vanlig, mindre typ motsvara en viktull av endast 10 à 12 kronor för 100 kilogram. Då de inhemska tillverkarna av strykjárn således genom den föreslagna värdetullen skulle få vidkännas en avsevärd sänkning av tullskyddet, få ämbetsverken föreslå, att den hittillsvarande viktullen 18 kronor för 100 kilogram bibehålles oförändrad för elektriska stryk- och pressjárn. Delarna till nämnda stryk- och pressjárn torde under sådana förhållanden i likhet med vad för närvarande är fallet böra tulltaxeras efter sin beskaffenhet.

De föreslagna ändringarna av nr 1043 synas lämpligast kunna genomföras genom en uppdelning av nämnda nummer på följande sätt:

		Tull för 100 kg kronor
1043: 1	Elektriska stryk- och pressjárn	N 18:—
1043: 2	Elektriska kaminer, spisar, kokapparater samt andra liknande elektrotermiska apparater, ej särskilt nämnda, ävensom delar därtill, ej särskilt nämnda 100 kr.	10:—

Telegrafstyrelsen, som anmodats avgiva utlåtande över förslaget i vad det samma avser frågan om tulltaxeringen av förstärkare och högtalare, har här om anfört följande:

Mot taxerevisionens förslag att sammanföra alla högtalare och förstärkare till en taxegrupp (nr 1044: 3), oavsett om de skola användas i radiomottagningsapparater eller icke, och åsätta denna grupp en enhetlig tullsats om totalt 20 % av värdet, hava vi intet att erinra. Vi förutsätta dock att till ifrågasvarande kategori av förstärkare icke räknas:

A. *telefonöverdrag*. Dessa böra såsom hittills taxeras under rubriken »Elektrotekniska specialapparater och delar därtill, ej särskilt nämnda», (förslaget tulltaxenummer 1044: 8) och sålunda draga en tull av ej högre än 10 %.

B. *förstärkare, vilka ingå som tillbehör i telefontekniska måtanordningar*. Dylika måtanordningar hava ävenledes taxerats såsom »elektrotekniska specialapparater», vilket sålunda även bör vara fallet med förstärkare tillhörande desamma.

För undanröjande av anledning till misstag vid taxeringen synes oss därför lämpligt att en anmärkning härom införes under taxegrupp 1044: 3.

Det må framhållas, att det i båda de anförda fallen gäller apparater, som till sin funktion icke äro att hänföra till apparater för trådlös telegrafi, telefoni och television, under vilken huvudrubrik förut behandlade förstärkare hänföras.

*Departements-
chefen.*

I huvudsakligt syfte att uppnå en såsom nödig ansedd förenkling av tulltaxeringen hava de sakkunniga föreslagit övergång från vikt- till värdetull för vissa elektriska artiklar. För egen del har jag icke något att invända mot den sålunda föreslagna omläggningen men vill i likhet med kommerskollegium och generaltullstyrelsen framhålla vikten av att verkningarna av desamma ur tullskyddssynpunkt följas med uppmärksamhet. I detta sam-

manhang bör erinras om det förslag till ändrade bestämmelser rörande beräkning av varas tullvärde, som genom proposition nr 81 framlagts för årets riksdag och som åsyftar att skapa bättre garantier mot oriktiga värdeklamationer.

Vad de särskilda ändringsförslagen beträffar, tillstyrker jag, att dessa antagas med de modifikationer, som av kommerskollegium och generallullstyrelsen ifrågasatts. Förslagen leda till såväl tullhöjningar som tullsänkningar. Man har dock anledning antaga, att dessa ändringar — åtminstone under mera normala förhållanden än de nu rådande — i stort sett komma att uppväga varandra.

Enligt vad jag inhämtat möter det icke svårigheter att skilja sådana telefonöverdrag och förstärkare till telefontekniska mätanordningar, som omnämnas i telegrafstyrelsens utlåtande, från andra slag av förstärkare. Jag finner mig böra förorda, att tullen för artiklarna bibehålles vid 10 procent av värdet. Härav påkallas viss jämkning av nr 1044:3 och 1044:8.

Fotografikameror och lösa objektiv därtill. I fråga om fotografikameror och delar därtill, ej särskilt nämnda, vägande högst 3 kilogram per stycke, hava de sakkunniga föreslagit, att den nu tillämpade tullen (inklusive tillläggstull) av 500 kronor för 100 kilogram måtte utbytas mot en värdetull av 10 procent. Under värdetullen skulle även inbegripas särskilt inkommande objektiv till fotografikameror, för vilka tullen nu utgår efter 200 kronor för 100 kilogram. För tyngre kameror, vägande mer än 3 kilogram, har däremot den nuvarande viktullen 100 kronor för 100 kilogram bibehållits oförändrad.

Övergången från vikt- till värdetull beträffande de lättare kamerorna har av de sakkunniga motiverats huvudsakligen därmed, att dessa artiklar numera förete så växlande värden, att man icke längre genom en viktull kan ernå en jämn och rättvis tullbeskattning.

Kommerskollegium och generallullstyrelsen hava anfört följande:

De näringsorganisationer, som avgivit yttrande i ärendet, hava icke haft några mera vägande invändningar mot det framlagda förslaget i denna del. Från importörhåll har dock uttalats vissa farhågor med hänsyn till att den illojala införseln av dyrbarare kameror kunde tänkas öka på grund av den genom värdetullen inträdande prisförhöjningen inom landet å dessa kameror. Andra näringsidkare hava emellertid ansett värdetullen innebära så betydande fördelar, att den borde utsträckas att omfatta även de tyngre kamerorna, vägande mer än 3 kilogram.

I avgivet yttrande har en tullbehandlingsinspektion likaledes förordat, att de tyngre kamerorna måtte beläggas med 10 procent värdetull. Vad de lättare kamerorna beträffar har nämnda inspektion föreslagit en höjning av värdetullen till 15 procent. En dylik höjning vore enligt inspektionens åsikt erforderlig, därest tullintäkterna för nämnda kameror skulle bibehållas vid nuvarande nivå.

Ämbetsverken ansluta sig till de sakkunnigas uppfattning om lämpligheten att i fråga om de lättare kamerorna övergå från vikt- till värdetull. I enlighet med vad de sakkunniga föreslagit torde tullsatsen därvid böra fastställas till 10 procent av värdet. Härigenom synes man i fråga om de enklare kamerorna erhålla en väl avvägd tullsats, medan de mera komplicerade, dyrbara kamerorna skulle komma att tullbeläggas efter samma grunder, som nu gälla för närstående optiska apparater och instrument. Vid sådant förhållande synes mindre vikt böra tilläggas den omständigheten, att den föreslagna värdetullen i nuvarande läge skulle kunna tänkas medföra någon minskning i statsinkomsterna. Med den tendens mot en allt större användning av mindre och dyrbarare kameror, som på de senare åren gjort sig gällande, torde denna minskning för övrigt endast bliva temporär.

Vad beträffar de tyngre kamerorna torde de skäl, som tidigare legat till grund för den avsevärt lägre tullsatsen å dylika apparater — företrädesvis önskvärdheten av en lägre tull å yrkeskameror — fortfarande äga giltighet, varför någon ändring i tullbeskattningen av dessa kameror icke synes böra vidtagas.

Departements-
chefen.

Den nuvarande vikttullen å amatörkameror och andra lättare fotografi-kameror drabbar mycket ojämnt. Enligt vad som meddelats uppgår sålunda tullen för de enklare och billigare apparaterna ända till 50 procent av värdet, medan den för mera dyrbara apparater ofta stannar vid 1 procent av värdet. Det synes därför lämpligt, att vikttullen, såsom av de sakkunniga föreslagits, ersättes med värdetull. Mot storleken av den föreslagna tullen, 10 procent av värdet, har jag icke något att erinra.

Utöver vad som framgår av den nu lämnade redogörelsen hava de sakkunniga, såsom redan antytts, föreslagit vissa huvudsakligen tekniska eller formella jämkningar av olika bestämmelser i tulltaxan. Beträffande innebörden av dessa ändringsförslag, vilka i yttrandena lämnats utan erinran och icke heller föranleda någon invändning från min sida, torde det icke vara erforderligt att här lämna särskild redogörelse, utan tillåter jag mig att därutinnan hänvisa till de sakkunnigas betänkande.

Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma dag för ikraftträdandet av de nya bestämmelserna.

Under återopande av vad i det föregående anförts och då proposition i ärendet jämlikt § 54 riksdagsordningen torde kunna avlåtas utan hinder av att den för propositioners avlämnande till riksdagen i allmänhet stadgade tid gått till ända, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels antaga följande förslag till ändringar i den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan:

		Tull för 100 kg kronor
52 ^{1/2}	Tomater.... T; samt tomatpuré, ej hänförlig till annat nummer.... E..... <i>Anm.</i> För tomatpuré, uteslutande avsedd att användas till inläggning av fisk- eller skaldjurskonserver eller till uppfödning av pälsdjur, skall tull icke utgå.	15:—
	Köksväxter, ej särskilt nämnda: — — — — —	
58	saltade eller — — — med rötter N	25:—
59	Kapris — — — — —	
	Vax, ej särskilt nämnt, även konstgjort: — — — — —	
115		
117	Soja — — — — — <i>Anm.</i> För tomatpuré, uteslutande avsedd att användas till inläggning av fisk- eller skaldjurskonserver eller till uppfödning av pälsdjur, skall tull icke utgå.	
167	Isoleringsmassa mot värme, köld eller ljud, helt eller delvis av mineraliska ämnen N	2:—
182	Fosforsyra — — — — — <i>Anm.</i> För dinatriumfosfat, som är avsett uteslutande för framställning av kreatursfoder eller för användning såsom fodermedel, skall tull icke utgå.	
199	Kromacetat (ättiksyrad kromoxid), järnacetat (ättiksyrad järnoxid) och koboltacetat (ättiksyrad koboltoxidul) N	5:—
215	Bensylalkohol, bensylbensoat och oktylalkohol; acetater, formiater, propionater och stearater av oktylalkohol och lägre envärdiga alifatiska alkoholer samt av furfurylalkohol, cyklohexanol och metylcyklohexanol; estrar och estrar av glykoler och glycerin samt estrar av glykol-, mjölk-, oxal-, adipin-, ftal-, citron- och vinsyra, ej särskilt nämnda; ävensom estrar med tillsats av minst 10 % toluol, xylol eller dyliskt..... N	30:—
252	Linolja, blekt eller kokt, även oxiderad till fast form, samt andra oljefernissor, utan tillsats av andra ämnen än mineraliska torkmedel.... T; ävensom sickativ, bestående av metallföreningar av fett-, harts- eller naftensyror N	10:—
282	Gelatin — — — — — <i>Anm.</i> Gelatinfolier, som äro avsedda uteslutande för användning inom slipmedelsindustrien eller vid framställning av emulsion för ljuskänsliga fotografiska hinner, inbegripas icke under detta nummer utan hänföras till nr 278.	
323	Kautschuk, även syntetisk, guttaperka och balata: — — — — — upplösta eller i degform, i kärl eller förpackning välgående brutto:	

		Tull för 100 kg kronor
324: 1	500 g eller däröver E; ävensom faktis och andra dylika ersättningsmedel för kautschuk.... N.....	15: —
324: 2	mindre än 500 g; ävensom askar och påsar, innehållande material för reparation av gummiringar..... E	50: —
	Arbeten av kautschuk, även syntetisk, guttaperka och balata samt av faktis och andra dylika ersättningsmedel för kautschuk:	
325	-----	
379	Bobiner och spolpipor, även impregnerade med bakelit; verktygsskaft, jacquardkort med eller utan hål, även sammanhäftade, rör av papp eller papper, ej hänförliga till annat nummer, samt klistrad wellpapp eller wellpapper..... N	8: —
	Arbeten, ej särskilt nämnda, av papp, papper eller pappersmassa, rör och stänger av vulkanfiber härunder inbegripna:	
385	förgyllda, försilvrade, bronserade, fernissade eller lackerade, ej hänförliga till nästföljande nummer..... E	150: —
386	försedda med prägling, bokstavstryck, till detta hörande ornamenttryck härunder inbegripet, även förgyllt, försilvrat eller bronserat, annat tryck, målning, plissering, pressning (ej formgivning) eller stansade mönster, även om sådan bearbetning anbragts endast å montering..... E	75: —

396	Ospunna konstsilkefibrer och andra motsvarande på konstlad väg framställda spånadsfibrer i mindre längder; ävensom avfall av konstsilke.. N	15: —
	Silke, ej särskilt nämnt, även i förening med annat spånadsämne:	
398	i smärre för detaljhandeln lämpade uppläggningar; ävensom s. k. sniljgarn..... N	250: —

458	Bokbindarklot samt appreterad väv till adresslappar (s. k. labelklot)..... E	40: —
	<i>Anm.</i> Hit hänföres — — — av polerduk.	
	Vävnader, ej särskilt nämnda: innehållande <i>silke</i> :	

	andra slag:	

	av silke i förening med mer än 15 % annat spånadsämne:	

		Tull för 100 kg kronor
479	<p>innehållande trådar, helt eller delvis av silke, för så vitt silket utgör högst 5 % av vävnadens hela vikt..... E</p> <p><i>Anm.</i> För vävnader, — — — av värdet.</p> <p>helt eller delvis av ull, utan inblandning av silke:</p>	250: —
482	<p>fälb-, plysch- och sammetsvävnader, oskurna eller skurna..... E</p> <p>Band, ej hänförliga till annat nummer, härunder inbegripna flätade, bandliknande snören med raka kanter och utan annat mönster än sådant, som åstadkommits genom färgat garn eller färgad tråd:</p> <p>innehållande silke:</p> <p>andra:</p> <p>av silke i förening med mer än 15 % annat spånadsämne:</p>	175: —
544: 1	<p>innehållande trådar, helt eller delvis av silke, för så vitt silket utgör högst 5 % av bandets hela vikt.... E</p> <p><i>Anm.</i> För band, inkommande i kolti, som uteslutande innehåller band, hänförliga till detta nummer, må tullen, räknad efter hela innehållet i varje särskilt kolti, icke i något fall utgå med högre belopp än som motsvarar 25 % av värdet.</p>	250: —
544: 2	<p>andra (halvsidenband)..... E</p> <p><i>Anm.</i> Vid bestämmandet — — — överspunnet garn.</p> <p>Strumpstolsarbeten och andra genom virkning, stickning eller knytning tillverkade varor, metervara härunder inbegripen, ej hänförliga till annat nummer:</p> <p>innehållande silke:</p> <p>andra slag:</p>	1 000: —
553—554 555	<p>strumpor E</p> <p>Broderier, även försedda med fällning eller kantning:</p>	200: —

		Tull för 100 kg kronor
587	<p>å spånadsvara, innehållande silke, ej hänförlig till nr 479 eller 544: 1, eller å stampad filt ... E</p> <p style="margin-left: 40px;"> { beläggas med samma tull som den spånadsvara, å vilken broderiet utförts, med tilllägg av } ..50% </p> <p><i>Anm. 1.</i> Hit hänföras — — — nr 546—547. <i>Anm. 2.</i> Med glaspärlor, — — utan förhöjning.</p>	
	<p>Kläder och andra sömnadsarbeten, ej särskilt nämnda:</p> <p>-----</p> <p>överrockar samt för män och gossar avsedda rockar, västar och byxor: av ylle-, linne- eller hampvävnad eller av vävnad, hänförlig till nr 479:</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>andra slag:</p> <p>-----</p> <p>av vävnad, hänförlig till nr 474—478, 480 eller 613, eller av band, hänförliga till nr 541—543 eller 544: 2:</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>av yllevävnad, av vävnad, hänförlig till nr 479, av band, hänförliga till nr 544: 1, eller av band av ull, hänförliga till nr 545:</p> <p>-----</p> <p>-----</p>	
769 1/2	<p>Svetsade armeringsmattor av stänger eller tråd .. N</p> <p>Rör¹:</p> <p>-----</p> <p>kalldragna, med en godstjocklek av:</p> <p>-----</p>	6:—
785	<p>mindre än 2 mm..... N</p>	8:—
786	<p>Cylindrar för -----</p> <p style="text-align: center;"><i>Anmärkning till Avd. XV A.</i></p> <p>1. Varor av järn eller stål, pläterade med andra oädla metaller eller metallegeringar, tulltaxeras som arbeten av den metall eller metallegering, varav överdraget består. Vad sålunda stadgats gäller dock icke med avseende å plåt. Varor, pläterade med guld eller silver, tulltaxeras såsom förgyllda eller försilvrade. Med kobolt, krom, kadmium eller aluminium överdragna järn- eller stålvaror, andra än pläterade, tulltaxeras såsom förnicklade.</p>	

		Tull för 100 kg kronor
	andra slag:	
1025	vägende högst 0.5 kg per stycke E	60: —
1026	andra: tulltaxeras efter sin beskaffenhet.	
	Isolatorer, kopplings- och avgreningsdosor samt andra liknande för isolering och koppling av elektriska ledningar avsedda artiklar:	
1027: 1	av bakelit eller andra liknande konsthart- ser 100 kr.	15: —
1027: 2	av porslin eller annat lergods:	
	vita N	20: —
1027: 3	andra N	25: —
	<i>Anm.</i> Beträffande skillnaden mellan vita och andra slag av hithörande artiklar skall i tillämpliga delar gälla vad i anm. till nr 693—696 är stadgat.	
1028	av glas N	25: —
1029	andra slag: tulltaxeras efter sin beskaffenhet.	
	För elektrotekniskt ändamål avsedda arbeten, ej särskilt nämnda:	
1030	av porslin eller annat lergods i förening med annan oädel metall än järn E	60: —
1031	andra: tulltaxeras såsom arbeten av det ämne, varav de bestå. ¶	
1043: 1	Elektriska stryk- och pressjärn N	18: —
1043: 2	Elektriska kaminer, spisar, kokapparater samt andra liknande elektrotermiska apparater, ej särskilt nämnda, ävensom delar därtill, ej sär- skilt nämnda 100 kr.	10: —
1044: 1	Telegraf- och telefonapparater, telefonväxlar och telefonväxelbord samt delar därtill, ej särskilt nämnda N	150: —
	Apparater för trådlös telegrafi, telefoni och tele- vision samt delar och tillbehör därtill, ej särskilt nämnda:	
1044: 2	elektronrör 100 kr.	10: —
	andra slag:	
1044: 3	radiomottagningsapparater samt delar och tillbehör därtill, ej särskilt nämnda; även- som särskilt inkommande högtalare och förstärkare, ej hänförliga till nr 1044: 8, samt delar och tillbehör därtill, ej särskilt nämnda 100 kr.	20: —
1044: 4	andra 100 kr.	10: —
	Elektromedicinska och radiologiska apparater samt delar och tillbehör därtill, ej särskilt nämnda:	

		Tull för 100 kg kronor
1044: 5	röntgenrör, s. k. ventilrör för röntgenapparater härunder inbegripna	fria
1044: 6	andra slag	100 kr. 10:—
1044: 7	Elektriska lokomotiv..... 100 kr.	10:—
	<i>Anm.</i> Den till Avd. XVI A fogade allmänna anmärkningen skall gälla även med avseende å elektriska lokomotiv.]	
1044: 8	Elektrotekniska specialapparater och delar därtill, ej särskilt nämnda, härunder inbegripna telefon- överdrag och förstärkare till telefontekniska mät- anordningar	100 kr. 10:—
	Fotografikameror; ävensom delar därtill, ej sär- skilt nämnda, vägande per stycke:	
1069	högst 3 kg	100 kr. 10:—
1070	mer än 3 kg	N 100:—
1071	Kassetter, sökare, slutare och bländare till foto- grafikameror; ävensom delar, ej särskilt nämnda, till artiklar, hänförliga till detta nummer	N 200:—

dels besluta, att vad i förordningen den 31 januari 1932 (nr 15) med tillägg till gällande tulltaxa finnes stadgat beträffande tilläggstull å radiomottagningsapparater och delar därtill, ej särskilt nämnda, andra än elektronrör (ur tulltaxenr 1044; ur statistiskt nr 1885), skall upphöra att gälla, ävensom att nämnda förordning skall i nedan angivna delar erhålla ändrad lydelse på sätt av det följande framgår:

Tulltaxe- nr	Statistiskt nr	V a r u s l a g	Tilläggstull kronor
ur 631	ur 1198: 1	Hattar, ej av pälsverk, även halvfärdiga: ----- andra slag: ----- av annat ämne: ----- andra slag: försedda med garnering eller mon- tering av varor, innehållande silke: av filt: herrhattar, försedda med foder, innehållande sil- ke..... 1 st.	—: 25

dels ock förklara, att de nya bestämmelserna skola träda i kraft å dag, som Kungl. Maj:t bestämmer.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

R. Borgström.